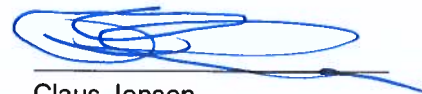

Vedtaget på generalforsamling
den 10. april 2019.
Som dirigent:

Claus Jensen

Årsrapport 2018

Indholdsfortegnelse

Ledelsesberetning 2018	1
Samfundsansvar	4
Aktionærer og koncernstruktur	7
Organisation og ledelse	8
Ledelsespåtegning	10
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	11
Resultat- og totalindkomstopgørelse	13
Balance, aktiver	14
Balance, passiver	15
Egenkapitalopgørelse og kapitalgrundlag	16
Noter	17
Direktionens og bestyrelsens ledelseshverv	37

Ledelsesberetning 2018

Hoved og nøgletal	2014	2015	2016	2017	2018
Hovedtal livsforsikring (mio. kr.)					
Præmier	6.737	7.224	7.206	8.046	8.429
Forsikringsydelse *	5.280	3.931	4.682	4.657	5.321
Investeringsafkast	12.433	8.542	11.034	12.164	-1.698
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	123	49	122	134	134
Resultat af afgiven forretning	-1	-1	-	-	-
Forsikringsteknisk resultat	-24	-28	-27	-24	-30
Forsikringsteknisk resultat af SUL	30	39	41	40	47
Årets resultat	208	120	205	390	112
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter *	121.195	131.532	143.297	156.748	158.596
Egenkapital	4.504	4.623	4.828	5.218	5.330
Aktiver	142.701	150.122	157.782	170.618	172.432
Nøgletal livsforsikring					
Afkast før pensionsafkastskat, gennemsnitsrente	15,0%	2,3%	8,3%	5,3%	2,1%
Afkast før pensionsafkastskat, markedsrente	10,4%	7,3%	8,1%	8,5%	-1,5%
Risiko på afkast relateret til markedsrente *	3,50	3,75	3,75	3,50	3,50
Omkostningsprocent af hensættelser	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
Omkostninger pr. forsikret	277 kr	111 kr	273 kr	294 kr	290 kr
Egenkapitalforrentning efter skat	4,7%	2,6%	4,3%	7,8%	2,1%
Forrentning af overskudskapital efter skat *	-	2,6%	4,3%	4,4%	0,9%
Solvensdækning	528%	542%	317%	304%	287%
Hovedtal syge- og ulykkesforsikring (mio. kr.)					
Bruttopræmieindtægter	606	448	749	681	820
Bruttoerstatningsudgifter *	572	692	748	696	971
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	17	17	18	18	21
Resultat af afgiven forretning	-1	-1	-	-	-
Forsikringsteknisk resultat	-270	-38	-112	-174	-45
Investeringsafkast efter forsikringsteknisk rente *	300	77	152	213	92
Afløbsresultat	105	402	357	645	461
Forsikringsmæssige hensættelser i alt	6.096	6.135	6.705	7.028	7.440
Nøgletal syge- og ulykkesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent **	173,8%	104,3%	114,8%	129,2%	102,9%
Bruttoomkostningsprocent	5,3%	2,6%	2,8%	3,4%	2,2%
Combined ratio	179,3%	107,1%	117,5%	132,6%	105,1%
Operation ratio	154,1%	107,1%	117,5%	132,6%	105,1%
Relativt afløbsresultat	2,2%	7,5%	6,3%	10,4%	7,3%

* På grund af tidligere ændringer i regnskabsreglerne er det ikke umiddelbart muligt at sammenligne oplysningerne for 2014 med de følgende år.

** Den forholdsvis høje værdi af nøgletallet bruttoerstatningsprocent (erstatninger i % af præmier) i femårsperioden skyldes, at præmierne i denne periode er nedsat med bonus og præmierabatter optjent i tidligere år.

Koncernens aktiviteter

Koncernens væsentligste aktivitet er drift af den arbejdsmarkedspension, som er aftalt ved overenskomsterne på industriens og fødevarerindustriens områder.

Denne aktivitet udøves gennem IndustriPension Holding A/S' dattervirksomhed, Industriens Pensionsforsikring A/S med tilknyttede dattervirksomheder, som forvalter en række af koncernens investeringer.

Herudover ejer IndustriPension Holding A/S dattervirksomheden Industriens Pension Service A/S, som administrerer en række fonde (Industriens Barselsfond og diverse uddannelsesfonde m.m.). Endelig besidder holdingselskabet en mindre investeringsportefølje, som administreres af Industriens Pensionsforsikring A/S.

Den økonomiske udvikling i 2018

Koncernen og moderselskabet

Årets resultat for moderselskabet og koncernen blev et overskud på 112 mio. kr. mod 390 mio. kr. i 2017. Det forventede resultat lå på 100-150 mio. kr. Resultatnedgangen i forhold til 2017 skyldes primært det store fald i investeringsafkastet i Industriens Pensionsforsikring A/S, jf. nedenfor. Årets resultat er henlagt til egenkapitalen, som herefter udgør 5,3 mia. kr. De samlede aktiver i koncernen steg i årets løb med 1,8 mia. kr. og udgjorde 172,4 mia. kr. pr. 31. december 2018.

Industriens Pensionsforsikring A/S

Medlemstallet steg med 4.287 i 2018 og udgjorde ved årets udgang 410.801. Størrelsen af de indbetalte præmier, inkl. indbetalinger til syge- og ulykkesforsikringen, steg samtidig til 9,8 mia. kr. i 2018. Det er en stigning på 4,8 % i forhold til sidste år.

De udbetalte forsikringsydelse inkl. udbetalinger fra syge- og ulykkesforsikringen lå med 5,7 mia. kr. ca. 14 % højere end i 2017. En udvikling som skyldes et stigende antal alderspensionister og overførsler til andre pensionsinstitutter.

Administrationsomkostningerne ved livforsikringsvirksomheden lå på uændrede 124 mio. kr. Med det stigende antal medlemmer faldt omkostningerne dermed fra 278 kr. pr. medlem i 2017 til 272 kr. pr. medlem i 2018. Hertil kommer omkostninger vedrørende syge- og ulykkesforsikring på 46 kr. pr.

medlem mod 42 kr. i 2017.

Resultatet af investeringsvirksomhed før pensionsafkastskat blev -1,7 mia. kr. (-1,0 %) mod 12,2 mia. kr. (8,2 %) i 2017. I de seneste 10 år har investeringerne givet et gennemsnitligt afkast på 8,9 % p.a.

For første gang i 16 år blev investeringsafkastet negativt. Det skyldes primært kursfald på hovedparten af de globale børsnoterede markeder mod årets slutning, som især ramte investeringerne i noterede aktier samt i kreditobligationer og emerging markets obligationer. Til gengæld gav investeringerne i unoterede aktier, ejendomme og infrastruktur endnu engang pæne, positive afkast.

Årets overskud på 111 mio. kr. er overført til egenkapitalen, der herefter beløber sig til 5,3 mia. kr.

Industriens Pension Service A/S

Resultatet for Industriens Pension Service A/S for 2018 blev et overskud på 1,0 mio. kr. Årets overskud er overført til egenkapitalen, som dermed steg til 8,9 mio. kr.

Kapitalforeningen Industriens Pension Portfolio

Kapitalforeningen Industriens Pension Portfolio ejes fuldt ud af Industriens Pensionsforsikring A/S. Ved udgangen af 2018 havde foreningen 11 afdelinger, som investerer i globale aktier og obligationer (kredit og emerging markets). Det samlede resultat for 2018, som i høj grad var påvirket af den ovennævnte udvikling på de finansielle markeder, faldt fra 1,5 mia. kr. i 2017 til -0,4 mia. kr. i 2018. Den samlede formue i kapitalforeningen udgjorde ultimo 2018 i alt 30,3 mia. kr.

Investeringsdattervirksomheder

Industriens Pensionsforsikring A/S er inden for de senere år påbegyndt direkte investeringer i vindenergi, infrastruktur, OPP-projekter og ejendomme. Administrationen af disse investeringer placeres i dattervirksomheder til Industriens Pensionsforsikring A/S, jf. koncernoversigten på side 7.

Ved udgangen af 2018 omfattede investeringerne bl.a. en andel af to havvindmølleparker i den tyske del af Nordsøen; Butendiek Wind (ejerandel 22,5 %) og Gode Wind II (ejerandel 10,5 %). De to parker, som hver især er dimensioneret til at producere el til ca. 370.000 husstande, repræsenterede en oprindelig investering for koncernen på ca. 1,7

mia. kr. Butendiek Wind gik i drift i 2015, og Gode Wind II påbegyndte el-produktionen i foråret 2016.

I samme periode er der investeret i danske ejendomme og OPP-projekter, som ved udgangen af 2018 havde en dagsværdi på 3,5 mio. kr. Senest er der indgået aftale om en investering i et større boligbyggeri i Åbyen i Aarhus med 190 lejligheder og en anskaffelsespris på godt 0,5 mia. kr. De hidtidige ejendomsinvesteringer omfatter bl. a. Axel Towers og Sankt Petri Passage i København og Europahuset på Aarhus Havn, mens OPP-projekterne omfatter finansiering af udvidelser på Næstved og Slagelse sygehuse.

I takt med færdiggørelsen og idriftsætningen af de enkelte investeringsprojekter er der konstateret en stigende driftsindtjening. Det samlede resultat i investeringsdattervirksomhederne i 2018 udviser et overskud på 0,6 mia. kr., mens den samlede egenkapital ultimo året udgør 4,9 mia. kr.

Risiko og solvens

Solvenskapitalkrav og anerkendt kapitalgrundlag for Industriens Pensionsforsikring A/S og IndustriPension Holding A/S opgøres løbende i henhold til standardmodellen i de gældende fælles EU solvensregler. Den aktuelle solvensdækning i koncernen fremgår af tabellen nedenfor. Solvenskapitalkravet opgøres ved en kvantificering og samvejning af forskellige risikotyper, jf. nærmere herom i note 26 til regnskabet om risikostyring i koncernen.

Solvens og følsomheder (mio. kr.)	Kapital- krav	Kapital- grundlag	Solvens- dækning *
Solvens ultimo 2018	2.713	7.782	287%
Stress-scenarier:			
Aktiestød + 10 %	2.801	7.870	281%
Tab af aktieportefølje	2.933	6.894	235%
Tab af dansk obligationsportefølje	4.167	6.924	166%
Rentestigning 200 bp	2.676	7.745	289%
Ingen diversifikation	5.069	9.092	179%
Levelid +10 %	2.713	7.782	287%
Bonuspotentialer opbrugt	3.132	8.200	262%

* Kapitalgrundlag i % af kapitalkrav

Som led i risikostyringen og solvensovervågningen udføres tillige følsomhedsanalyser på væsentlige risikofaktorer med henblik på at undersøge effekten af en negativ udvikling på resultat og egenkapital

samt solvensdækning. Som det fremgår af tabellen, er Industriens Pension velkonsolideret i forhold til de valgte stress-scenarier.

Forventninger til 2019

I 2019 forventes der fortsat en beskeden aktivitet i IndustriPension Holding A/S, idet koncernens hovedformål – drift af arbejdsmarkedspension – opfyldes ved aktiviteterne i dattervirksomheden Industriens Pensionsforsikring A/S.

Med stigningen i 2018 i antal aktive medlemmer forventes de samlede præmieindbetalinger inkl. indbetalinger til syge- og ulykkesforsikringen at udgøre 9,8 mia. kr. i 2019. Medlemstallet i Industriens Pension forventes fortsat at ligge på godt 410.000 ved udgangen af 2019.

Industriens Pension vil i 2019 fortsat have fokus på omkostningernes størrelse. Hvert medlem betaler 22 kr. om måneden i 2019 til dækning af administrationen.

Investeringsomkostningerne, som varierer med den valgte investeringsstrategi, forventes forøget i takt med det stigende omfang af investeringerne. Det er dog forventningen, at omkostningsprocenten i forhold til investeringsaktiverne ikke vil forøges væsentligt. Med udgangspunkt i bestyrelsens beslutninger om investeringernes sammensætning mv. og de aktuelle afkastforventninger til de enkelte aktivkategorier forventes investeringsafkastet for 2019 at udgøre i størrelsesordenen 9,0 mia. kr. før skat.

Årets resultat vil afhænge af det afkast, der opnås på de aktiver, der er tilknyttet egenkapitalen. Med ovenstående afkastforudsætninger forventes regnskabsåret 2019 at give et overskud i størrelsesordenen 100 til 150 mio. kr.

Disponering af årets resultat

Årets overskud på 112 mio. kr. er henlagt til reserven for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen, som ved årets udgang udgjorde 5.330 mio. kr.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Samfundsansvar

Industriens Pension varetager administrationen af ca. 400.000 medlemmers pensionsopsparing og har derigennem en væsentlig rolle og et ansvar i forhold til mange danskeres økonomiske tryghed både i tilværelsen som pensionist og inden da gennem forsikringsdækninger ved tab af erhvervssevne, visse kritiske sygdomme og dødsfald.

Forvaltningen af medlemmernes opsparing sker ved investering på de finansielle markeder med det formål at skabe gode langsigtede afkast.

Investeringerne sker i forskellige typer af aktiver i børsnoterede og ikke-børsnoterede virksomheder, ejendomme, obligationer både i Danmark og i udlandet mv. Med investeringerne får Industriens Pension et interesselæskab, og en interesse i at de pågældende virksomheder, stater m.fl. opfører sig ansvarligt.

Selvom vores ejerandele oftest er små, har Industriens Pension fokus på at være en ansvarlig investor og at få mest mulig indflydelse for derigennem at varetage vores samfundsansvar. Det sker bl.a. ved at samarbejde med andre, men også ved at prioritere indsatsen der, hvor vi kan opnå mest.

Vores opfattelse er, at selskabers evne til at håndtere miljø, sociale forhold samt god selskabsledelse kan have betydning for deres værdiskabelse og dermed for Industriens Pensions investeringsafkast.

Målet for investeringerne er at sikre det højest mulige langsigtede reale afkast efter omkostninger under hensyntagen til investeringsrisikoen. Ved at investere ansvarligt og agere som en aktiv investor beskyttes og forøges afkastet og samtidig bidrages til en bæredygtig samfundsudvikling. Den fastsatte 'Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab' skal sikre, at der tages hensyn til menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø- og klimaforhold, anti-korruption og beskatning, når der investeres, samt at investeringerne ikke bidrager til aktiviteter, der er forbundet med konventionsstridige våben.

STYRKET INDSATS I 2018

I 2018 vedtog bestyrelsen en opdateret version af Industriens Pensions politik for ansvarlige investeringer. Den nye version indeholder klare referencer til OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, der blandt andet inkorporerer FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP), i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens nye vejledning om ansvarlige investeringer til institutionelle investorer fra marts 2018.

Den opdaterede politik afspejler den tilgang til ansvarlige investeringer, som har udmøntet sig efter drøftelser i Industriens Pensions udvalg for ansvarlige investeringer, samt den interaktion, Industriens Pension har haft med samarbejdspartnere, peers i pensionssektoren samt øvrige interessenter.

I den opdaterede version slås politik og retningslinjer for ansvarlige investeringer samt afstemningspolitikken sammen til en samlet 'Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab'. Desuden indeholder den opdaterede politik som noget nyt særskilte retningslinjer for beskatning.

Den opdaterede politik tydeliggør Industriens Pensions forventninger til de selskaber, der investeres i, samt egne due diligence-processer i overensstemmelse med OECD's sektorspecifikke anbefalinger 'Responsible Business Conduct for Institutional Investors'.

ESG-rating af eksterne forvaltere

Som en del af Industriens Pensions due diligence, monitorering og opfølgning i forhold til eksterne forvaltere ønsker vi at kunne identificere og følge udviklingen i forvalternes tilgang til ESG-integration i investeringsprocessen.

Med det sigte er der i 2018 introduceret et internt rating-system på baggrund af et spørgeskema omhandlende forvalternes politik og praksis for ansvarlige investeringer. På baggrund af besvarelsen af spørgeskemaet tildeles de eksterne forvaltere en samlet karakter for deres integration af ESG i investeringsprocessen.

Besvarelsen af spørgeskemaet indgår i den løbende dialog med forvalterne om relevante ESG-emner. Den fortrolige ESG-vurdering indgår som en del af den samlede evaluering af forvalterne, så det bliver et supplement til vurderingen af forvalternes finansielle performance, strategi, ressourcer mv.

Handling gennem partnerskaber

I 2015 vedtog FN 17 nye verdensmål for en global, bæredygtig udviklingsindsats frem mod 2030. Industriens Pension har taget verdensmålene til sig, således også det 17. mål om "Partnerskaber for handling".

Vi tror på værdien af samarbejde og vidensdeling med andre investorer og er derfor engageret i en række relevante netværk, initiativer og organisationer med fokus på samfundsansvar, herunder DanSIF, IIGCC og Climate Action 100+.

I 2018 blev Industriens Pension underskriver af den globale non-profit organisation CDP (tidl. Carbon Disclosure Project), der arbejder for, at selskaber, byer, stater og investorer kan måle og forstå deres klimaaftryk og derudfra bidrage til bæredygtige samfund og økonomier. Flere end 7.000 virksomheder, der tilsammen repræsenterer mere end 50 % af den globale markedsværdi, rapporterede klima- og miljødata gennem CDP i 2018. Hertil kommer flere end 750 storbyer, stater og regioner, der gjorde det samme. Dette gør CDP's platform til en af de mest omfattende, globale kilder til information om virksomheders og regeringers klima- og miljøaftryk, og platformen er dermed et vigtigt redskab for investorer. CDP repræsenterer over 650 globale investorer med en samlet formue på 572 billioner kr.

Kulmineexit

Bestyrelsen i Industriens Pension besluttede i november 2018, at investeringer i virksomheder, hvor en del af omsætningen vedrører kulmineaktiviteter, skal udelukkes fra Industriens Pensions investeringsunivers, hvilket svarer til 114 kulmineselskaber. Det er Industriens Pensions vurdering, at udvinding af kul er en aktivitet, som er forbundet med meget høje risici for negativ indvirkning på

menneske- og arbejdstagerrettigheder samt på klimaet. Kuludvinding er ofte forbundet med brud på såvel arbejdstager- som menneskerettigheder, fx i form af helbredsproblemer for de ansatte og lokalbefolkningen. Dernæst er kul ikke for nærværende en fremtidssikret energikilde i forhold til begrænsning af CO₂-udledning, idet der findes andre effektive energikilder, som udleder mindre CO₂.

Øget åbenhed og gennemsigtighed

Det er vores ambition at være åben om arbejdet med ansvarlige investeringer, herunder om udøvelsen af aktivt ejerskab i form af blandt andet dialog med selskaber. I 2018 blev der offentliggjort en liste med navne på udvalgte selskaber, som vi er i dialog med. Listen indeholder ligeledes oplysninger om, hvilke overordnede emner dialogen vedrører for hvert enkelt selskab. I listen findes desuden links til de dialogbeskrivelser, som er offentligt tilgængelige via Industriens Pensions samarbejdspartner, Hermes EOS. Dialoglisten vil fremadrettet blive opdateret årligt.

AKTIVT EJERSKAB

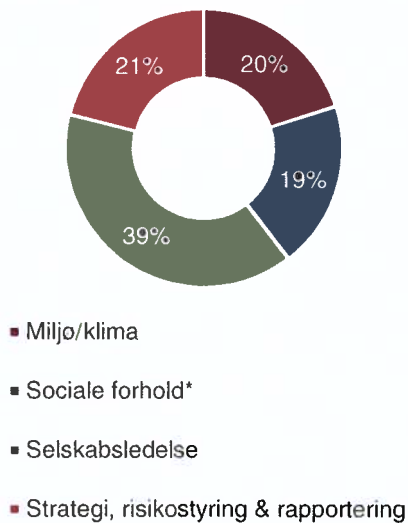
Industriens Pension udøver aktivt ejerskab i form af løbende overvågning og dialog med porteføljeselskaberne samt gennem stemmeafgivelse på generalforsamlingerne i de selskaber, hvor vi har stemmeret. Vi følger Komitéen for god Selskabsledelses "Anbefalinger for aktivt Ejerskab". Vi rapporterer specifikt om udøvelsen af det aktive ejerskab i 2018 i en selvstændig redegørelse på hjemmesiden.

Overvågning og dialog

Industriens Pensions interne og eksterne porteføljeforvaltere har løbende dialog med de selskaber, der investeres i, som en del af den aktive investeringsanalyse.

I 2018 havde vi via vores samarbejdspartner, Hermes EOS, en fokuseret dialog med 325 selskaber. De fokuserede dialogforløb fastsættes på baggrund af en risikovurdering af selskabet og har været af meget forskellig karakter og alvor og inden for flere forskellige emneområder og sektorer.

Dialog fordelt på emner

* Under sociale forhold indgår også medarbejderforhold, menneskerettigheder og antikorrupsion samt bestikkelse

Der har i 2018 bl.a. været dialog med en række olie- og gasselskaber om klimaforandringerne og betydningen af at støtte op om Paris-aftalen samt med en række mineselskaber om risikoen for negative indvirkninger på arbejdstagerrettigheder og det omkringboende lokalsamfund ved udvinding af mineraler som fx kobolt. Derudover har der været dialog – både på eget initiativ og gennem vores samarbejdspartner, Hermes EOS – med en række store banker om korrupsions- og svindelskandalen vedrørende udbytteskat.

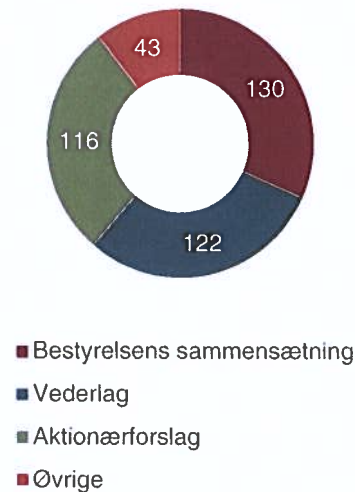
Derudover har der været dialog om øget transparens og bedre rapportering for en række porteføljeselskaber.

Stemmeretsudøvelse

Siden Industriens Pension begyndte at udøve stemmeret ultimo 2015, er der gradvist udrullet en stemmepraksis. I 2018 blev der stemt på den globale portefølje, hvor der er stemmeret, og hvor de største eksponeringer findes, hvilket svarer til 288 selskaber, herunder på samtlige danske porteføljeselskaber. Vi benytter eksterne samarbejdspartnere til at varetage selve afgivelsen af stemmer i henhold til vores stemmepolitik. Dog træffer vi selv beslutning og afgiver stemmer på danske generalforsamlinger. Der er i 2018 stemt på i alt 3.989 forslag, og i 411 tilfælde har vi stemt mod den siddende bestyrelse eller afstået fra at stemme. Udover stemmeafgivelse har Industriens Pension deltaget ved udvalgte danske generalforsamlinger i

løbet af året, og i et tilfælde holdt Industriens Pension desuden et indlæg. Sådanne indlæg offentliggøres på Industriens Pensions hjemmeside.

Stemmeretsudøvelse (fordeling af tilfælde hvor der er stemt mod den siddende bestyrelse eller afstået fra at stemme)

UDVIKLINGSMÅL I 2019

Der vil i 2019 fortsat være fokus på klimarisici i porteføljen, og i den forbindelse vil øvelsen med at få analyseret porteføljens klima- og miljøaftryk blive gentaget. Samtidig vil der fortsat blive arbejdet med at identificere investeringer inden for grøn energiteknologi, som samtidig giver et attraktivt risikostreget afkast.

Respekt for menneske- og arbejdstagerrettigheder, anti-korrupsion og beskatning vil også fortsat være fokusområder i 2019. Herudover er der planer om at styrke det aktive ejerskab og dialogen om relevante ESG-emner med danske porteføljeselskaber yderligere.

Det er fortsat ønsket at øge transparensen omkring arbejdet med ansvarlige investeringer i 2019. Derfor bliver der udarbejdet en rapport om samfundsansvar i tillæg til nærværende årsrapport. Denne rapport vil beskrive det konkrete arbejde med ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, herunder hvad angår klima, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder mv.

Aktionærer og koncernstruktur

AKTIONÆRERNE BAG INDUSTRIPENSION HOLDING A/S

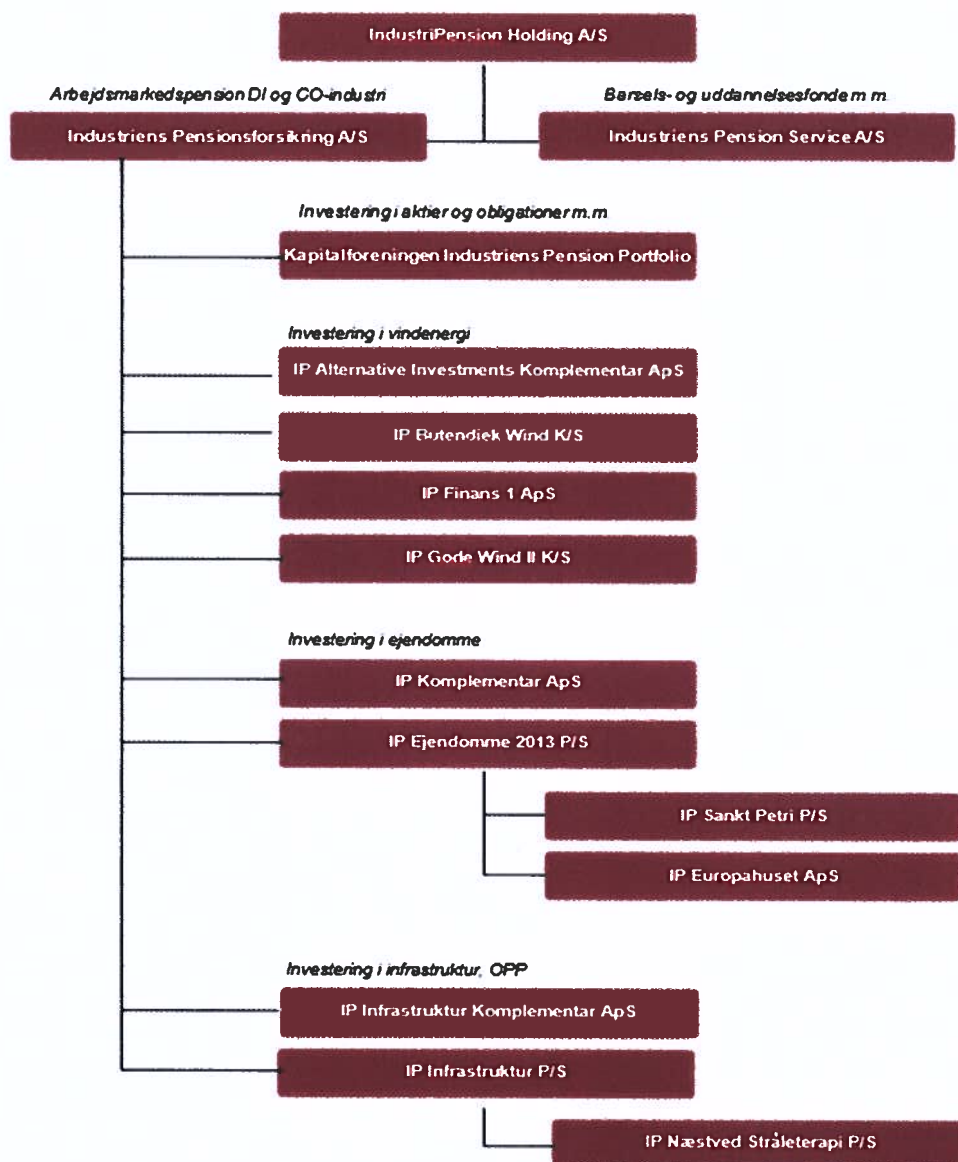
IndustriPension Holding A/S er ejet af overenskomstparterne på industriens område.

IndustriPension Holding A/S' aktiekapital på 125 mio. kr. er fordelt på henholdsvis lønmodtagerorganisationer og arbejdsgiverorganisationer i følgende forhold:

Aktionærer	Ejerandel
Fagforbundet 3F	40,80%
DI	35,00%
Dansk Metal	21,96%
Dansk EI-Forbund	2,00%
Malerforbundet i Danmark	0,12%
Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark	0,08%
Serviceforbundet	0,04%
I alt	100,00%

KONCERNSTRUKTUR

IndustriPension Holding A/S og 100 % ejede virksomheder.

Organisation og ledelse

Bestyrelserne i IndustriPension Holding A/S (6 medlemmer), Industriens Pensionsforsikring A/S (14 medlemmer) og Industriens Pension Service A/S (4 medlemmer) består af repræsentanter for aktionærerne ligeligt fordelt mellem arbejdstager-side og arbejdsgiverside. I Industriens Pensions-

forsikring A/S er 2 af de 14 bestyrelsesmedlemmer udpeget af overenskomstparterne på fødevarerområdet. Arbejdstagersiden har altid formandsposten, mens arbejdsgiversiden altid har næstformandsposten. Den aktuelle sammensætning af de tre bestyrelser fremgår af følgende tabel:

Bestyrelsesmedlemmer	IndustriPension Holding A/S	Industriens Pensionsforsikring A/S	Industriens Pension Service A/S
Mads Andersen <i>Formand for Industrigruppen 3F og næstformand i CO-industri</i>	formand	formand	formand
Kim Graugaard <i>Viceadministrerende direktør i DI</i>	næstformand	næstformand	næstformand
Lars Andersen <i>Direktør i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd</i>	medlem	medlem	
Erik Bredholt <i>Direktør i Livlands Holding A/S</i>		medlem	
Chresten Dengsøe <i>Adm. direktør i Lægernes Pension og Lægernes Bank</i>		medlem	
Claus Jensen <i>Forbundsformand i Dansk Metal og formand i CO-industri</i>	medlem	medlem	medlem
Heidi Jensen <i>Tillidsrepræsentant i Struers A/S</i>		medlem	
Jim Jensen <i>Forbundsformand i Fødevarerforbundet NNF</i>		medlem	
Lars Mikkølgaard-Jensen <i>IBM Managing Director og bestyrelsesformand, IBM Danmark</i>	medlem	medlem	
Nina Movin <i>Adm. direktør i Otto Mønstedts Fond og Otto Mønsted A/S</i>		medlem	
Lars Ingemann Nielsen <i>Vicedirektør i Nordea-fonden</i>		medlem	
Steen Nielsen <i>Underdirektør i DI - ansvar for Løn og Arbejdsmarkedspolitik</i>	medlem	medlem	medlem
Jukka Pertola <i>Professionelt bestyrelsesmedlem</i>		medlem	
Rasmus Sejerup Rasmussen <i>Tillidsrepræsentant i Babcock & Wilcox Vølund A/S</i>		medlem	

Bestyrelserne i IndustriPension Holding A/S og Industriens Pensionsforsikring A/S mødes ordinært til 4 årlige møder og et årligt seminar, mens bestyrelsen i Industriens Pension Service A/S mødes ordinært til 2 årlige møder. Bestyrelserne drøfter og vedtager de overordnede strategier og politikker for bl.a. pensionsordningens udvikling og investeringernes sammensætning m.m. Af vigtige emner fra bestyrelsesmøderne i 2018 kan bl.a. nævnes drøftelsen af udviklingen i USA og konsekvenserne af det kommende Brexit, mens bestyrelsesseminaret bl.a. omhandlede tendenser i pensionsbranchen, skattestrukturer i fonde, forbruger- og generations-tendenser på ejendomsmarkedet samt arbejdet med den fortsatte digitalisering og innovation.

Med henblik på at øge effektiviteten i bestyrelsesarbejdet har bestyrelsen i Industriens Pensionsforsikring A/S nedsat tre bestyrelsesudvalg, som skal forberede bestyrelsens beslutninger. Det drejer sig om et revisionsudvalg, et investeringsudvalg og et udvalg for ansvarlige investeringer. De tre udvalg har alle afholdt 4 møder i 2018.

Revisionsudvalget forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende regnskabs- og revisionsmæssige forhold. Udvalget har bl.a. til opgave at overvåge, at regnskabsprocessen og revisionen foregår effektivt. Desuden skal udvalget overvåge, at risikostyringen og de tilrettelagte interne kontroller er effektive. Lars Andersen er formand for udvalget, som

tillige tæller Lars Ingemann Nielsen og Steen Nielsen.

I investeringsudvalget forberedes bestyrelsesbehandling af investeringsrettede punkter, fx vedrørende investeringspolitik og retningslinjer for investeringer, ligesom der ydes sparring og foretages dybere kontrol af investeringsområdet. Bestyrelsen er repræsenteret ved Mads Andersen (formand), Kim Graugaard (næstformand), Lars Andersen og Nina Movin.

I udvalget for ansvarlige investeringer følges udviklingen inden for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab på investeringsområdet. Bestyrelsen er repræsenteret ved Mads Andersen (formand) og Kim Graugaard (næstformand). Herudover deltager Laila Mortensen og Karsten Kjeldsen i udvalget.

Bestyrelsen gennemfører årligt en selvevaluering. Bestyrelsens selvevaluering i 2018 har ikke givet behov for ændringer i bestyrelsens sammensætning. Selvevalueringen blev i 2018 faciliteret af en ekstern rådgiver.

Bestyrelsen har ansat den administrerende direktør Laila Mortensen, som sammen med forsikringsdirektør Joan Alsing og investeringsdirektør Karsten Kjellerup Kjeldsen varetager den daglige ledelse af koncernens aktiviteter og de 187 fuldtidsansatte medarbejdere (gennemsnit for 2018). Koncernens organisation er opdelt i 11 kompetenceområder, som hver især refererer til én af de tre direktører.

Lønpolitik

Bestyrelsen fastsætter hvert år en lønpolitik for Industriens Pensionsforsikring A/S, som herefter godkendes af generalforsamlingen. Lønpolitikken skal fremme en sund og effektiv risikostyring. Ifølge lønpolitikken indgås der ikke lønftaler med variable lønandele med bestyrelsen eller direktionen. For enkelte øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på Industriens Pensions risikoprofil, kan lønftaler indeholde variable lønandele, men dog ikke i et omfang som tilskynder til

øget risikotagning, eller som forhindrer Industriens Pension i at bevare et sundt kapitalgrundlag.

Nærmere information om lønpolitikken findes på www.industrienspension.dk

En oversigt over bestyrelsens vederlag fremgår af note 23 til regnskabet, mens direktionens og bestyrelsens ledelseshverv fremgår af side 37-39.

Kønsmæssig sammensætning i ledelsen

Bestyrelsen har vedtaget måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning i koncernens bestyrelser og på øvrige ledelsesniveauer.

I bestyrelser i koncernen på 3 medlemmer anses et køn for underrepræsenteret, hvis kønnet ikke er repræsenteret. Ved bestyrelser på 4 eller flere medlemmer anses et køn for underrepræsenteret, hvis det pågældende køn er repræsenteret med mindre end 20 %.

Som det fremgår af tabellen på forrige side, opfylder det underrepræsenterede køn ikke det fastsatte måltal for den kønsmæssige sammensætning. Ved fremtidige indstillinger til valg til bestyrelser i koncernen vil den relevante bestyrelse derfor indstille en person fra det køn, der er underrepræsenteret i den pågældende bestyrelse, medmindre en anden kandidat anses som mere kvalificeret.

For øvrige ledelsesniveauer – direktører, afdelingschefer og teamledere med ledelsesansvar – gælder en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn, hvis det underrepræsenterede køns andel er mindre end 40 %. Den aktuelle fordeling for koncernen som helhed er på 10 kvinder og 14 mænd svarende til en relativ fordeling på 42 % kvinder og 58 % mænd. Bestyrelsen har vedtaget en politik om, at der ved indstilling til ansættelse på lederniveau skal indstilles en person fra det underrepræsenterede køn, medmindre en anden kandidat må anses som mere kvalificeret til jobbet.

Ledespåtegning

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 for IndustriPension Holding A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Samtidig er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen henholdsvis moderselskabet kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 6. marts 2019

Direktion:

Laila Mortensen
Adm. direktør

Bestyrelse:

Mads Andersen
Formand

Lars Andersen

Lars Mikkelsen

Kim Graugaard
Næstformand

Claus Jensen

Steen Nielsen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

TIL KAPITALEJERNE I INDUSTRIPENSION HOLDING A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Hvad har vi revideret

IndustriPension Holding A/S's koncernregnskab og årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og kapitalgrundlag samt noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Udtalelse om ledelsesberetning

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen. I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er

væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiell virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som

væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begiven-

heder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

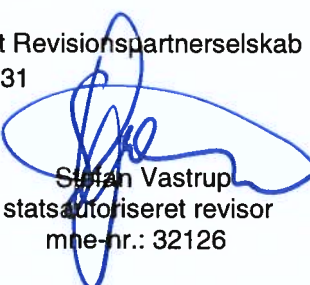
Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Hellerup, den 6. marts 2019

PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Per Rolf Larssen
statsautoriseret revisor
mne-nr.: 24822

Stefan Vastrup
statsautoriseret revisor
mne-nr.: 32126

Resultat- og totalindkomstopgørelse

Note	Mio. kr.	Moderselskab		Koncern	
		2018	2017	2018	2017
2	Bruttopræmier	-	-	8.429	8.046
	Præmier for egen regning i alt	-	-	8.429	8.046
12	Indtægter fra tilknyttede virksomheder	112	389	-	-
13	Indtægter fra associerede virksomheder	-	-	339	336
	Indtægter af investeringsejendomme	-	-	87	84
	Renteindtægter og udbytter mv.	1	1	6.994	6.405
3	Kursreguleringer	-1	2	-8.719	5.768
	Renteudgifter	0	0	-4	-3
6	Administrationsomkostninger ved investeringsvirksomhed	0	0	-396	-425
	Investeringsafkast i alt	112	391	-1.698	12.164
4	Pensionsafkastskat	-	-	329	-1.683
5	Udbetalte ydelser	-	-	-5.321	-4.657
	Forsikringsydelse for egen regning i alt	-	-	-5.321	-4.657
	Ændring i livsforsikringshensættelser	-	-	-1.436	-13.129
	Ændring i livsforsikringshensæt. for egen regning i alt	-	-	-1.436	-13.129
15	Ændring i overskudskapital	-	-	92	-52
6	Administrationsomkostninger	0	0	-134	-134
	Forsikringsmæssige driftsomkostn. for egen regning i alt	0	0	-134	-134
	Overført investeringsafkast	-	-	-290	-579
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	112	390	-30	-24
7	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-	-	47	40
	Andre indtægter	-	-	16	15
	Andre udgifter	-	-	-6	-6
	Egenkapitalens investeringsafkast	-	-	21	227
	RESULTAT FØR SKAT	112	390	48	252
	Skat	0	0	64	138
	ÅRETS RESULTAT	112	390	112	390
	Anden totalindkomst	-	-	-	-
	ÅRETS TOTALINDKOMST	112	390	112	390

Balance, aktiver

Note	Mio. kr.	Moderselskab		Koncern	
		31. december 2018	31. december 2017	31. december 2018	31. december 2017
8	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	-	-	0	0
9	Driftsmidler	-	-	0	0
10	Domicilejendom	-	-	75	69
	MATERIELLE AKTIVER I ALT	-	-	75	69
11	Investeringsejendomme	-	-	745	722
12	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	5.302	5.190	-	-
13	Kapitalandele i associerede virksomheder	-	-	650	494
	Udlån til associerede virksomheder	-	-	397	500
	Investeringer i associerede virksomheder	5.302	5.190	1.047	994
	Kapitalandele	-	14	5.878	6.060
	Investeringsforeningsandele	-	-	979	905
	Obligationer	4	14	13.727	12.529
	Andre udlån	-	-	94	135
	Indlån i kreditinstitutter	24	0	376	1.029
	Øvrige finansielle investeringsaktiver	-	-	970	971
	Andre finansielle investeringsaktiver i alt	28	28	22.024	21.628
	INVESTERINGSAKTIVER I ALT	5.330	5.218	23.816	23.344
	INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET				
14	MARKEDSRENTEPRODUKTER	-	-	145.511	141.650
	Tilgode hos forsikringstagere	-	-	625	585
	Andre tilgodehavender	-	-	126	1.433
	TILGODEHAVENDER I ALT	-	-	750	2.017
	Aktuelle skatteaktiver	-	-	15	15
	Udskudte skatteaktiver	-	-	1.010	2.268
	Likvide beholdninger	0	0	572	616
	ANDRE AKTIVER I ALT	0	0	1.597	2.899
	Tilgodehavende renter	0	0	585	552
	Andre periodeafgrænsningsposter	-	-	97	86
	PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER I ALT	0	0	682	638
	AKTIVER I ALT	5.330	5.219	172.432	170.618

Balance, *passiver*

Note	Mio. kr.	Moderselskab		Koncern	
		31. december 2018	31. december 2017	31. december 2018	31. december 2017
		-			
	Aktiekapital	125	125	125	125
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	5.192	5.080	-	-
	Reserve for skattefrit opsparet overskud	-	-	4.653	4.541
	Overført overskud	13	14	553	552
	EGENKAPITAL I ALT	5.330	5.218	5.330	5.218
	Overskudskapital	-	-	3.683	3.758
	Anden ansvarlig lånekapital	-	-	336	353
15	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL I ALT	-	-	4.019	4.111
	Præmiehensættelser	-	-	54	59
16	Livsforsikringshensættelser til gennemsnitsrente	-	-	7.220	7.528
17	Livsforsikringshensættelser til markedsrente	-	-	143.937	142.192
	Livsforsikringshensættelser i alt	-	-	151.156	149.720
	Erstatningshensættelser til syge- og ulykkesforsikring	-	-	6.893	6.359
	Risikomargin på syge- og ulykkesforsikring	-	-	47	42
	Hensættelse til bonus og præmierabatter	-	-	446	570
	HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER I ALT	-	-	158.596	156.748
	Udskudt skat			5	5
	HENSATTE FORPLIGTELSE I ALT	-	-	5	5
	Gæld i forbindelse med direkte forsikring	-	-	6	7
	Gæld til kreditinstitutter	-	-	927	-
	Aktuelle skatteforpligtelser	-	0	63	2.018
18	Anden gæld	0	0	3.485	2.511
	GÆLD I ALT	0	0	4.481	4.536
	PASSIVER I ALT	5.330	5.219	172.432	170.618

- 19 Sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser
- 20 Nærtstående parter
- 21 Afledte finansielle instrumenter
- 22 Opdeling efter værdiansættelse af investeringsaktiver og finansielle forpligtelser
- 23 Vederlag til bestyrelsen
- 24 Specifikation af aktiver og disses afkast
- 25 Femårsoversigt med hoved- og nøgletal
- 26 Risikostyring

Egenkapitalopgørelse og kapitalgrundlag

EGENKAPITALOPGØRELSE

<u>Moderselskab (mio. kr.)</u>	<u>Aktie-</u> <u>kapital</u>	<u>Opskriv-</u> <u>ning *</u>	<u>Overført</u> <u>overskud</u>	<u>I alt</u>
Egenkapital 1. januar 2018	125	5.080	14	5.218
Årets resultat	-	112	0	112
Egenkapital 31. december 2018	125	5.192	13	5.330
Egenkapital 1. januar 2017	125	4.691	12	4.828
Årets resultat	-	389	2	390
Egenkapital 31. december 2017	125	5.080	14	5.218

* Reserve for nettopopskrivning efter indre værdis metode.

Selskabets aktiekapital er opdelt i 81.250.000 I-aktier og 43.750.000 II-aktier og er udstedt i aktier á 1.000 kr. eller multipla heraf.

<u>Koncern (mio. kr.)</u>	<u>Aktie-</u> <u>kapital</u>	<u>Reserve*</u>	<u>Overført</u> <u>overskud</u>	<u>I alt</u>
Egenkapital 1. januar 2018	125	4.541	552	5.218
Årets resultat	-	111	1	112
Egenkapital 31. december 2018	125	4.653	553	5.330
Egenkapital 1. januar 2017	125	4.153	550	4.828
Årets resultat	-	388	2	390
Egenkapital 31. december 2017	125	4.541	552	5.218

*Reserve for skattefrit opsparet overskud er underlagt særlige begrænsninger, jf. Lov om finansiel virksomhed § 307 om arbejdsmarkedsrelaterede livsforsikringsaktieselskaber.

KAPITALGRUNDLAG I KONCERNEN

<u>Mio. kr.</u>	<u>31. december</u> <u>2018</u>	<u>31. december</u> <u>2017</u>
Egenkapital, jf. ovenfor	5.330	5.218
Forskel mellem egenkapital og solvenskapital:		
Ansvarlig lånekapital i Industriens Pension (særlige bonushensættelser type A og type B)	4.019	4.111
Andel af udskudte skatteaktiver i Industriens Pension	-257	-168
Særlige bonushensættelser overstiger solvenskapitalkrav i Industriens Pension med	-1.310	-1.652
Kapitalgrundlag i alt (anerkendt til dækning af solvenskapitalkrav)	7.782	7.509

Noter

Note

1 Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Årsrapporten udarbejdes efter reglerne i lov om finansiel virksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Bekendtgørelsen ændres på flere områder fra og med 2019. Tre af disse ændringer er imidlertid førtidsimplementeret i nærværende årsrapport.

Den første ændring vedrører indregningen af ændringer i den omvurderede værdi af materielle anlægsaktiver, som ejes direkte eller gennem tilknyttede eller associerede virksomheder, og som ikke besiddes til eget brug (fx vindmøller). Ændringen betyder, at reguleringer i den omvurderede værdi på denne type af aktiver nu indregnes direkte i resultatopgørelsen under investeringsafkast på lige fod med værdireguleringer på andre investeringsaktiver. Hidtil er stigninger i den omvurderede værdi af materielle anlægsaktiver indregnet i anden totalindkomst, medmindre stigningen modsvarede et fald, der tidligere havde været indregnet i resultatopgørelsen, mens fald i den omvurderede værdi blev indregnet i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarede en stigning, som tidligere var indregnet i anden totalindkomst. Sammenligningstallene for 2017 er korrigeret i overensstemmelse hermed, og ændringen betyder samlet set, at årets resultat er reduceret med 1 mio. kr. i 2018 (+1 mio. kr. i 2017), mens årets totalindkomst og egenkapital ikke påvirkes af ændringen.

Den anden ændring vedrører præsentationen af følsomhedsoplysninger, det vil sige påvirkningen på virksomhedens kapitalgrundlag og solvensdækning af rimeligt sandsynlige ændringer i relevante risikovariabler, jf. side 3 i ledelsesberetningen. Denne ændring påvirker i sigens natur ikke regnskabstallene.

Den tredje ændring vedrører præsentationen af nøgletallet solvensdækning som nu skal fremgå af ledelsesberetningen.

Herudover er den anvendte regnskabspraksis uændret i forhold til 2017.

Alle beløb i regnskabet præsenteres i hele mio. kr. Hvert tal afrundes for sig, og der kan derfor forekomme mindre forskelle mellem de anførte totaler og summen af de underliggende tal.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Udarbejdelsen af regnskabet forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger vedrørende fremtidige forhold, der har væsentlig indflydelse på den regnskabsmæssige behandling af aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i indeværende og kommende år. De væsentligste skøn og vurderinger vedrører opgørelsen af hensættelserne til forsikringskontrakter, dagsværdien af noterede finansielle instrumenter og dagsværdien af domicilejendommen.

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter

Opgørelsen af hensættelserne til forsikringskontrakter, ekskl. markedsrente, bygger på aktuar-mæssige beregninger og er baseret på forudsætninger om blandt andet dødelighed og invaliditet. Forudsætningerne om dødelighed er baseret på Finanstilsynets benchmark, og fastsættes som øvrige forudsætninger som et bedste skøn ud fra erfaringerne fra den hidtidige bestand af forsikringskontrakter. Hensættelserne opgøres som nutidsværdien af de fremtidige ydelser diskonteret med den rentekurve, der er defineret i regnskabsbekendtgørelsen. Dermed er hensættelsernes størrelse også påvirket af det aktuelle renteniveau, som bestemmer diskonteringsrenten. Hensættelser med disse usikkerheder udgør under 10 % af de samlede hensættelser.

Dagsværdi af finansielle investeringsaktiver

For finansielle instrumenter med noterede priser fra et aktivt marked, eller hvor værdiansættelserne bygger på accepterede værdiansættelsesmodeller med observerbare markedsdata, er der ikke væsentlige skøn forbundet med værdiansættelsen.

For finansielle instrumenter, hvor værdiansættelsen kun i mindre omfang bygger på observerbare markedsdata, er værdiansættelsen påvirket af skøn. Det gælder primært for kapitalinteresser i associerede virksomheder

med investeringer i investeringsejendomme og vindmøller, for direkte ejede investeringsejendomme, for domicilejendommen og for noterede kapitalandele i private equity fonde og ejendomsfonde mv.

Værdiansættelsen af direkte ejede investeringsejendomme samt investeringsejendomme og vindmøller i associerede virksomheder bygger på nutidsværdien af det forventede fremtidige cash flow i en planlægningsperiode, som udgør 10 år for investeringsejendomme og 25 år for vindmøller. For investeringsejendomme er metoden - discounted cash flow - defineret i et bilag til regnskabsbekendtgørelsen. De væsentligste skøn knytter sig til fastsættelsen af diskonteringsrenten, som er sammensat af en individuel afkastprocent og den forventede inflation, samt til enkelte elementer i det budgetterede cash flow; især de budgetterede huslejeindtægter, som afhænger af lejeniveauer og tomgangsperioder mv., udgifter til vedligeholdelse og istandsættelser samt en såkaldt terminalværdi ved planlægningsperiodens udløb. Den individuelle afkastprocent fastsættes med udgangspunkt i statistikker over stedfundne handler med lignende ejendomme og/eller under hensyntagen til ejendommens beliggenhed, alder, anvendelse og vedligeholdelsesstand mv. Som supplement til denne værdiansættelse indhentes der årligt en vurdering fra en ekstern ejendomsmægler på de anvendte forudsætninger (primært de individuelle afkastprocenter) og hvert andet eller hvert tredje år en egentlig dagsværdi.

Den lange planlægningsperiode på 25 år for vindmølleinvesteringer forøger i sagens natur usikkerheden om det forventede fremtidige cash flow og dermed om møllernes aktuelle dagsværdi. De væsentligste skøn knytter sig også her til diskonteringsrenten og til særlige elementer med stor betydning for det budgetterede cash flow, herunder især el-produktionen, som er baseret på vindprognoser, "nede dage" uden produktion, udviklingen i el-prisen, udgifter til vedligeholdelse af møllerne samt udgifter til nedtagning af møllerne ved periodens udløb. Diskonteringsrenten er opgjort efter en cost of capital-metode og sammensætter sig af en risikofri rente med tillæg af en illikviditetspræmie og den forventede inflation. DCF-modellen vedligeholdes af eksterne eksperter, og som supplement til deres værdiansættelse indhentes der årligt en udtalelse fra en anden ekstern ekspert om, hvorvidt den anvendte model og de anvendte forudsætninger er markedskonforme.

Værdiansættelsen af de noterede kapitalandele i private equity fonde og ejendomsfonde mv. er i høj grad

baseret på oplysninger fra fondene selv eller fra kapitalforvaltere m.fl., herunder ved rapporteringer, som i mange tilfælde ligger forud for balancedagen. Der er etableret interne procedurer, der skal sikre kvaliteten af de oplysninger, der indgår i dagsværdiansættelsen. Det indebærer bl.a., at der tages højde for tidsmæssige forskydninger i regnskabsdata mellem seneste rapportering og balancedagen, at der indhentes supplerende oplysninger fra udvalgte fonde og forvaltere, at der løbende opsamles intern viden om større transaktioner i de enkelte fonde, at den generelle markedsudvikling siden seneste rapportering vurderes, og at der generelt følges op på kvaliteten af den modtagne rapportering (back test).

Domicilejendommens dagsværdi opgøres efter en afkastmodel, som ligeledes er defineret ved et bilag til regnskabsbekendtgørelsen. I henhold til denne model opgøres dagsværdien ud fra ejendommens budgetterede, normale driftsafkast i form af markedslejen med fradrag af udgifter til drift og vedligeholdelse samt et afkastkrav til den pågældende type ejendom. Den således opgjorte dagsværdi reguleres med eventuelle engangsindtægter eller -udgifter, som ikke indgår i normalafkastet, fx opsatte vedligeholdelsesarbejder. De væsentligste skøn knytter sig til det individuelle afkastkrav samt enkelte elementer i normalafkastet, især fastsættelse af markedslejen og de årlige vedligeholdelsesudgifter.

De anlagte skøn er i sagens natur forbundet med en vis usikkerhed. Nye oplysninger og/eller fremtidige begivenheder kan derfor medføre ændringer til disse skøn og dermed til de opgjorte dagsværdier.

For en nærmere beskrivelse af værdiansættelsen på dette område henvises til afsnittet om investeringsaktiver samt note 22, som indeholder en opdeling af koncernens investeringsaktiver og finansielle forpligtelser efter dagsværdihierarkiet (niveau 1-3) og herunder en oversigt over udviklingen i værdien af aktiver, som værdiansættes efter niveau 3, med angivelse af årets kursregulering mm.

Generelt om principper for indregning og måling

Indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes eller afholdes. Værdireguleringer, realiserede som urealiserede, indgår dermed som udgangspunkt i årets resultat. Opskrivninger som følge af omvurdering til dagsværdi af domicilejendommen eller andre materielle anlægsaktiver i selskabet eller i selskabets tilknyttede og associerede virksomheder indregnes dog i anden totalindkomst.

Tilbageførsler af disse opskrivninger i senere år indregnes ligeledes i anden totalindkomst.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsen kan måles pålideligt.

Finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen. Ved første indregning måles immaterielle og materielle aktiver til kostpris, mens øvrige aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens valutakurs. Gevinster og tab, som opstår mellem valutakursen på transaktionsdagen og afregningsdagen, indregnes i resultatopgørelsen. Monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta omregnes til valutakursen på balancedagen. Valutareguleringer, der opstår mellem transaktionsdagen og balancedagen, indregnes ligeledes i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

KONSOLIDERING

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden IndustriPension Holding A/S og dette selskabs 100 % ejede dattervirksomheder, Industriens Pension Service A/S og Industriens Pensionsforsikring A/S med tilknyttede dattervirksomheder.

Koncernregnskabet udarbejdes ved en sammenlægning af regnskabsposter med ensartet indhold i de enkelte virksomheders regnskaber og med eliminering af interne transaktioner, mellemværender og kapitalandele.

RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

Indtægter ved forsikringsvirksomhed

Præmier f.e.r.

Omfatter præmier og indskud, som er forfaldne i regnskabsåret. Indeholdte arbejdsmarkedsbidrag og A-skatter fratrækkes i præmieindtægten.

Investeringsafkast

Indtægter fra tilknyttede og associerede virksomheder

Omfatter selskabets andel af resultatet efter skat i tilknyttede og associerede virksomheder opgjort efter Industriens Pensions regnskabspraksis.

Renteindtægter og udbytter mv.

Omfatter de i regnskabsåret indtjente renter og modtagne udbytter af finansielle investeringsaktiver og likvide beholdninger inkl. indeksregulering af indeksobligationer og renteindtægter af udlån til tilknyttede og associerede virksomheder.

Kursreguleringer

Kursreguleringer indeholder såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab på investeringsaktiver, herunder valutakursreguleringer, bortset fra gevinster og tab på tilknyttede og associerede virksomheder.

Administrationsomkostninger ved investeringsvirksomhed

Omfatter omkostninger i forbindelse med handel med værdipapirer, depotgebyrer, honorarer til ekstern forvaltning og omkostninger til egen administration af investeringsaktiver, herunder forvaltningshonorarer fra koncernforbundne virksomheder.

Pensionsafkastskat

Den beregnede pensionsafkastskat for regnskabsåret udgiftsføres i resultatopgørelsen. Skatten omfatter både skat af det afkast, som tilskrives individuelt til medlemmernes depoter, og skat af det afkast, som tilskrives de kollektive reserver (egenkapital og kollektivt bonuspotentiale m.m.). Skatten beregnes med 15,3 % af afgiftsgrundlaget, som opgøres med udgangspunkt i årets investeringsafkast. Udskudt pensionsafkastskat afsættes ligeledes med 15,3 %.

Udgifter ved forsikringsvirksomhed

Forsikringsydelse f.e.r.

Omfatter årets forfaldne ydelser på pensionsordningen.

Ændring i livsforsikringshensættelser

Omfatter årets ændring i livsforsikringshensættelserne.

Ændring i overskudskapital

Ændring i overskudskapital omfatter ændringen af overskudskapital (særlige bonushensættelser type B) og anden ansvarlig lånekapital (særlige bonushensættelser type A).

Ændringen indeholder forrentning og nettoopbygning i årets løb, en eventuelt risikoforrentning for året og tidligere år samt en forholdsmæssig andel af resultatet af syge- og ulykkesforsikring mv.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger indeholder alle periodiserede omkostninger vedrørende livsforsikringsdriften, herunder administrationshonorarer fra koncernforbundne virksomheder. Omkostninger, som ikke er direkte henførbare til enten livsforsikring eller syge- og ulykkesforsikring, fordeles på de to områder på baggrund af ressourceforbruget.

Overført investeringsafkast

Overført investeringsafkast udgør den del af investeringsafkastet, som ikke indgår i det forsikringstekniske resultat.

Overført investeringsafkast omfatter således investeringsafkast vedrørende syge- og ulykkesforsikring samt egenkapitalens investeringsafkast.

Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring f.e.r.

Resultatet af syge- og ulykkesforsikring er opgjort efter regnskabsreglerne for skadesforsikring. Resultatet er i overensstemmelse hermed specificeret i noterne.

Kontribution og resultat

Fordelingen af årets realiserede resultat fremgår af aftalegrundlaget med medlemmerne. Industriens Pension er dermed ikke omfattet af kontributionsbekendtgørelsen, hvorfor medlemmer med forsikringer med ret til bonus ikke er opdelt i kontributionsgrupper.

Det realiserede resultat opgøres og fordeles i henhold til de anmeldte principper for overskudsdeling.

Egenkapital og ansvarlig lånekapital tilskrives afkastet efter skat af de tilknyttede investeringsaktiver og kan desuden tildeles en risikoforrentning for at stille risikovillig kapital til rådighed.

Overskudskapitalen, som består af særlige bonushensættelser type B, opbygges af det realiserede resultat eller positive delelementer heraf. Andelen svarer til procentfradraget i indbetalinger, indskud og overførsler eksklusive styktillæg.

Det resterende realiserede resultat vedrørende forsikringer med ret til bonus, herunder afkastet vedrørende af-dækningsinstrumenter tilknyttet forsikringer med ret til bonus, tilføres de forsikrede.

BALANCEN

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver omfatter udvikling af it-plat-form mv., som måles til kostpris med fradrag for akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger over aktivernes forventede brugstid, dog maksimalt 10 år.

Materielle anlægsaktiver

Driftsmidler

Driftsmidler måles til kostpris med fradrag for akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger over aktivernes forventede brugstid på 5 år.

Domicilejendom

Domicilejendommen måles til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag for efterfølgende af- og nedskrivninger. Den omvurderede værdi opgøres efter en afkastmodel med udgangspunkt i en markedsleje, ejendomsudgifter og et afkastkrav til den pågældende type ejendomme. Stigninger i den omvurderede værdi indregnes i anden totalindkomst, medmindre stigningen modsvarer et fald, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen. Fald i den omvurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en stigning, som tidligere er indregnet i anden totalindkomst. Domicilejendomme afskrives lineært over den forventede brugstid på 50 år til den anslåede scrapværdi. Afskrivningerne beregnes på den omvurderede værdi og indregnes i resultatopgørelsen. Der er ikke indhentet mæglervurdering ved fastsættelsen af dagsværdien på balancedagen.

Investeringsaktiver

Investeringsejendomme

Investeringer i investeringsejendomme måles ved anskaffelsen til kostpris omfattende anskaffelsespris inkl. købsomkostninger.

Herefter måles ejendommene til dagsværdi, og samtlige værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen. Dagsværdien er udtryk for den pris, som ejendommen kan handles til mellem velinformerede og villige parter på armslængdevilkår på balancedagen. Fastlæggelsen af dagsværdier indebærer væsentlige regnskabsmæssige skøn.

Dagsværdien er opgjort ved anvendelse af en DCF-model (discounted cash flow), som tager udgangspunkt i en kapitalisering af de kommende års budgetterede betalingsstrømme med en individuel diskonterings-sats. Satsen bestemmes ud fra et individuelt fastsat afkastkrav for den enkelte ejendom med tillæg af den forventede inflation i beregningsperioden.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Virksomheder, hvori IndustriPension Holding A/S udøver bestemmende indflydelse, indregnes som tilknyttede virksomheder i modervirksomhedens regnskab (se regnskabsnote 12). Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 og 50 % af stemmerettighederne og udøver en betydelig indflydelse, indregnes som associerede virksomheder (se regnskabsnote 13). I visse tilfælde indregnes investeringer med ejerandele på over 20 % blandt kapitalandele i balancen. Det er tilfældet, når det konkret er vurderet, at Industriens Pension hverken har bestemmende eller betydelig indflydelse.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende efter indre værdis metode. Efter denne metode indregnes kapitalandelene med den forholdsmæssige andel af virksomhedernes resultat og egenkapital opgjort efter koncernens regnskabspraksis. Det indebærer, at materielle anlægsaktiver (fx vindmøller) og investeringsaktiver (fx investeringsejendomme) i tilknyttede og associerede virksomheder værdiansættes til kostpris i opførelsesfasen og derefter til en omvurderet dagsværdi for materielle anlægsaktiver og til dagsværdi for investeringsaktiver.

Dagsværdien af vindmøller og investeringsejendomme opgøres som nutidsværdien af det forventede fremtidige cash flow i en planlægningsperiode på henholdsvis 25 år og 10 år beregnet med en individuel fastsat diskonteringsrente.

Stigninger og fald i dagsværdien af investeringsaktiver i tilknyttede og associerede virksomheder indregnes fuldt ud i resultatopgørelsen under indtægter fra de pågældende virksomheder.

Udlån til associerede virksomheder

Udlån til associerede virksomheder måles til amortiseret kostpris.

Andre finansielle investeringsaktiver

Børsnoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til dagsværdi opgjort ved den officielle lukkekurs på balancedagen. For kapitalandele og investeringsforeningsandele, hvor der ikke findes et aktivt marked, anvendes en beregnet kurs. Unoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til en skønnet dagsværdi ved hjælp af anerkendte værdiansættelsesmetoder, fx ved sammenligning med tilsvarende aktiver, hvor der findes dagsværdier eller ved diskontering af forventede fremtidige cash flows m.m.

Børsnoterede obligationer måles ligeledes til dagsværdi opgjort ved den officielle lukkekurs på balancedagen. For obligationer, hvor der ikke findes et aktivt marked, anvendes en beregnet kurs. Unoterede obligationer måles til en skønnet dagsværdi ved hjælp af anerkendte værdiansættelsesmetoder, jf. ovenfor. Dagsværdien af udtrukne obligationer måles til nutidsværdi.

Obligationer, der er solgt og købt tilbage på termin (ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger), indgår i beholdningen af obligationer. Dagsværdien heraf ultimo regnskabsåret fremgår af regnskabsnote 18 om afgivne sikkerheder.

Børsnoterede og unoterede afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi på balancedagen. Dagsværdien fastsættes til mid-marked kurser på balancedagen. Positive dagsværdier indregnes i balancen under øvrige finansielle investeringsaktiver, og negative værdier indregnes i balancen under anden gæld. Værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer. En oversigt over de afledte finansielle instrumenter med tilhørende dagsværdier fremgår af regnskabsnote 21.

Oplysninger om kurser mv., der fremkommer efter regnskabsafslutningen, vil alene blive medtaget, såfremt disse er væsentlige for vurderingen af årsregnskabet.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter indregnes og måles efter samme principper som for investeringsaktiver i øvrigt, jf. ovenfor.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til pålydende værdi. Der foretages fradrag af eventuel nedskrivning til imødegåelse af tab.

Udskudte skatteaktiver

Udskudt pensionsafkastskat beregnet af et negativt, kollektivt skattegrundlag (pensionsafkastskat på institutniveau) indregnes som et aktiv i balancen til modregning i efterfølgende års positive pensionsafkastskat, i det omfang det er sandsynligt, at modregning kan udnyttes i kommende år. I disse overvejelser indgår det forhold, at skatteaktiver, der ikke er udnyttet ved modregning i positiv pensionsafkastskat i de første 5 kalenderår efter skatteaktivets etablering, under visse betingelser vil blive tilbagebetalt til selskabet fra SKAT. Under skatteaktiver indregnes desuden en negativ, individuel pensionsafkastskat, som i år med negativ rentetilskrivning til markedsrenteordningen regnskabsmæssigt indregnes i livsforsikringshensættelserne til udligning i kommende års positive rentetilskrivning

Ansvarlig lånekapital

Ansvarlig lånekapital omfatter overskudskapital og anden ansvarlig lånekapital og er risikovillig kapital stillet til rådighed af medlemmerne. Overskudskapital består af særlige bonus-hensættelser type B, som forrentes som egenkapitalen, mens anden ansvarlig lånekapital består af særlig bonus-hensættelser type A, som forrentes på markedsvilkår. Den ansvarlige lånekapital indgår i kapitalgrundlaget til dækning af solvenskapitalkravet.

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter

Præmiehensættelser

Vedrører syge- og ulykkesforsikringer og dækker nutidsværdien af forventede fremtidige betalinger vedrørende erstatninger og omkostninger til forsikringsbegivenheder, som må forventes at finde sted efter regnskabsårets udløb.

Livsforsikringshensættelser til gennemsnitsrente

Livsforsikringshensættelserne til gennemsnitsrente opgøres til markedsværdi på basis af det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag. Hensættelser beregnes som nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger til de igangværende forsikringskontrakter baseret på en diskonteringsrentekurve samt forudsætninger om forsikringsrisici (dødelighed og invaliditet mv.) og omkostninger fastsat ud fra bedste skøn. Som diskonteringsrente anvendes den rentekurve, som er defineret i regnskabsbekendtgørelsen. Industriens Pension anvender EIOPA's rentekurve uden volatilitetstilpasning.

Der er ved opgørelsen af livsforsikringshensættelserne tillagt en risikomargen, som er det beløb, som må forventes at skulle betales til en køber af livsforsikringerne,

for at denne vil påtage sig risikoen for, at omkostninger ved at afvikle bestanden afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.

I hensættelserne indgår et skønnet beløb til dækning af ydelser på forsikringsbegivenheder, som er indtruffet i regnskabsåret, men som ikke var anmeldt ved regnskabsårets udløb.

Livsforsikringshensættelserne opdeles (i noterne) i garanterede ydelser og i individuelle og kollektive bonuspotentialer.

Garanterede ydelser omfatter forpligtelser til at betale de ydelser, der er tilknyttet pensionsordningen. Garanterede ydelser beregnes som nutidsværdien af de forventede fremtidige ydelser samt nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af forsikringen med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige præmier. Hertil lægges risikomargen.

Individuelle bonuspotentialer omfatter forpligtelsen til at yde bonus og opgøres som forskellen mellem medlemmernes opsparing fratrukket nutidsværdien af de garanterede ydelser. Bonuspotentialet kan ikke være negativt.

Kollektive bonuspotentialer omfatter medlemmernes andel af realiserede resultater, som er hensat kollektivt til fremtidig bonustilskrivning.

Livsforsikringshensættelser til markedsrente

Livsforsikringshensættelserne til markedsrente opgøres til dagsværdien af de tilhørende aktiver.

Hensættelserne omfatter desuden erstatnings- og bonus-hensættelser til gruppelevsordningen for død, invaliditet og kritisk sygdom.

Erstatningshensættelserne er nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger vedrørende indtrufne forsikringsbegivenheder i gruppelevsordningen samt bonus-hensættelser til ordningen, som er udtryk for opsparet overskud, der skal anvendes til nedsættelse af fremtidige præmier.

Erstatningshensættelser til syge- og ulykkesforsikring

Omfatter forfaldne endnu ikke udbetalte forsikringsydelser inkl. bonus samt et skøn over forventede udbetalinger vedrørende forsikringsbegivenheder indtruffet i regnskabsåret eller tidligere i syge- og ulykkesordningen.

Erstatningshensættelserne, der afvikles ved løbende udbetalinger, er opgjort til nutidsværdien af de forventede fremtidige udbetalinger inkl. omkostninger ved anvendelse af den rentekurve, som er defineret i regnskabsbekendtgørelsen.

Risikomargen på syge- og ulykkesforsikring

Risikomargen omfatter det beløb, som må forventes at skulle betales til en køber af syge- og ulykkesforsikringerne, for at denne vil påtage sig risikoen for, at omkostninger ved at afvikle bestanden afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.

Hensættelser til bonus og præmierabatter

Hensættelser til bonus og præmierabatter er beløb i syge- og ulykkesforsikringen, der hensættes til de forsikrede som følge af et gunstigt resultat i regnskabsåret eller tidligere år.

Udskudte skatteforpligtelser

Udskudt pensionsafkastskat opgøres ud fra midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier på aktiver og forpligtelser indeholdt i det kollektive skattegrundlag (pensionsafkastgrundlaget på institutniveau).

Den udskudte pensionsafkastskat er modregnet i udskudte skatteaktiver vedrørende pensionsafkastskat.

Gæld til kreditinstitutter

Gæld til kreditinstitutter omfatter gæld i forbindelse med aftale om tilbagekøb af værdipapirer i indgåede repoforretninger. Gælden måles til dagsværdi.

Anden gæld

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter med negativ dagsværdi indgår under anden gæld. Øvrige gældsforpligtelser under anden gæld måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til den nominelle værdi.

Eventualforpligtelser

Forpligtelser vedrørende tilsagn om investeringer, afgivne garantier og kautioner mv. uden for forsikringsforhold anføres i en note til årsrapporten (se note19).

Nøgletal

Selskabets nøgletal udarbejdes efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen.

Noter, fortsat

Note	Mio. kr.	2018	2017
2	Bruttopræmier		
	Løbende præmier	7.624	7.386
	Indskud inkl. overførsler	2.132	1.817
	Bruttopræmier før afgifter	9.756	9.202
	A-skat og arbejdsmarkedsbidrag	-640	-586
	Bruttopræmier i alt	9.116	8.616
	Heraf præmier vedrørende syge- og ulykkesforsikring, jf. note 7	-687	-570
	Bruttopræmier på forsikringskontrakter i alt	8.429	8.046
	<i>Præmier fordelt efter tegningsforhold:</i>		
	Forsikringer tegnet som led i ansættelsesforhold	8.859	8.403
	Individuelt tegnede forsikrings- og investeringskontrakter	257	213
		9.116	8.616
	<i>Præmier vedrørende forsikring:</i>		
	Forsikringer med ret til bonus	2	3
	Forsikrings- og investeringskontrakter uden ret til bonus	9.114	8.613
		9.116	8.616
	Medlemmer med overenskomstbaserede ordninger	410.801	406.514
	Medlemmer med gruppelevsforikring	236.315	235.122
	Medlemmer med individuelt tegnede kontrakter	32.393	27.616
	Alle forsikrings- og investeringskontrakter er oprettet på baggrund af kollektive overenskomster, aftaler og lignende, hvor forsikringen er en obligatorisk del af ansættelsesforholdet. Alle forsikringer vedrører direkte dansk forretning.		
3	Kursreguleringer		
	Domicilejendom	6	4
	Investeringsjendomme	84	90
	Kapitalandele	-1.696	1.985
	Investeringsforeningsandele	-100	-120
	Obligationer	-861	-2.842
	Andre udlån	-12	-26
	Indlån i kreditinstitutter	-178	-109
	Afledte finansielle instrumenter	-5.964	6.786
	Kursreguleringer i alt	-8.719	5.768
4	Pensionsafkastskat		
	Pensionsafkastskat til afregning for året	-321	1.794
	Regulering i udskudt skatteaktiv	1	-140
	Regulering af pensionsafkastskat i tidligere år	-9	30
	Pensionsafkastskat i alt	-329	1.683

Noter, fortsat

Note	Mio. kr.	2018	2017
5	Udbetalte ydelser		
	Løbende pensionsydelse	1.147	943
	Forsikringssummer ved alder	515	459
	Forsikringssummer ved invaliditet	94	88
	Forsikringssummer ved kritisk sygdom	142	137
	Forsikringssummer ved død	467	355
	Overførsel til andre pensionsordninger	2.684	2.439
	Tilbagekøb (udbetaling af små hvilende konti)	133	120
	Afgiftsbørgtigelse af alderssum	0	0
	Sundhedsfremmende omkostninger	6	4
	Overført til andre forsikringsmæssige hensættelser	133	110
	Udbetalte ydelser i alt	5.321	4.657
6	Administrationsomkostninger		
	I resultatposterne administrationsomkostninger, administrationsomkostninger ved investeringsvirksomhed samt resultat af syge- og ulykkesforsikring er der indeholdt følgende personaleudgifter:		
	Personaleudgifter		
	Løn til medarbejdere	141	141
	Pensionsbidrag	17	16
	Andre udgifter til social sikring	2	2
	Lønsumsafgift	22	21
	Personaleudgifter i alt	183	180
	Gennemsnitlig antal heltidsbeskæftigede i året	187	171
	I personaleudgifter indgår løn og vederlag til:		
	Direktion	4,3	4,2
	Bestyrelse	1,3	1,3
	Ansatte med væsentlig indflydelse på risikoprofil, 11 personer (12 personer i 2017)	20,5	20,5
	Der er ikke tilknyttet bonusordninger eller resultatlønaftaler til ansættelserne af hverken direktion eller øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på risikoprofil. Der er ikke i 2018 udbetalt nyansættelses- eller fratrædelsesgodtgørelser. Der udbetales ikke ledelsesvederlag til direktionen for bestyrelses- og direktionsposter i koncernens øvrige selskaber.		
	Løn og vederlag til de enkelte bestyrelsesmedlemmer fremgår af note 23.		
	Honorar til generalforsamlingsvalgt revision:		
	Lovpligtig revision af årsregnskabet	0,7	0,8
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0,1	0,1
	Skatterådgivning	0,0	-
	Andre ydelser	0,0	-
	Honorar til revision i alt	0,9	0,9

Noter, fortsat

Note	Mio. kr.	2018	2017
7	Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring		
	Løbende præmier	687	570
	Overført fra hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	133	110
	Bruttopræmier i alt	820	681
	Ændring i præmiehensættelser	3	2
	Præmieindtægter for egen regning	823	683
	Udbetalte erstatninger	-545	-513
	Ændring i erstatningshensættelser	-422	-182
	Ændring i risikomargen	-5	0
	Erstatningsudgifter for egen regning	-971	-696
	Bonus og præmierabatter	124	-142
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning	-21	-18
	Forsikringsteknisk resultat	-45	-174
	Investeringsafkast	92	213
	Investeringsafkast efter forrentning af forsikringsmæssige hensættelser	92	213
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	47	40
	Med en erstatningsfrekvens på 0,45 % (0,44 %) er der i 2018 udbetalt 895 (798) erstatninger med et gennemsnitligt erstatningsbeløb på 979 t.kr. (983 t.kr.). Tallene i parentes er de tilsvarende tal for 2017.		
8	Immaterielle aktiver		
	Akkumuleret kostpris 1. januar	33	33
	Akkumuleret kostpris 31. december	33	33
	Akkumulerede afskrivninger 1. januar	33	32
	Årets afskrivninger	-	1
	Akkumulerede afskrivninger 31. december	33	33
	Bogført værdi 31. december	0	0
9	Driftsmidler		
	Akkumuleret kostpris 1. januar	1	1
	Akkumuleret kostpris 31. december	1	1
	Akkumulerede afskrivninger 1. januar	1	0
	Årets afskrivninger	0	0
	Akkumulerede afskrivninger 31. december	1	1
	Bogført værdi 31. december	0	0
10	Domicilejendom		
	Omvurderet dagsværdi 1. januar	69	66
	Årets afskrivning	0	0
	Årets værdiregulering	6	4
	Dagsværdi 31. december	75	69
	Ved værdiansættelsen af domicilejendommen er der i begge år anvendt et afkastkrav på 4,5 %.		

Noter, fortsat

Note Mio. kr.	2018	2017
11 Investeringsejendomme		
Dagsværdi 1. januar	1.967	1.876
Årets tilgang	97	0
Årets værdiregulering	84	90
Investeringsejendomme 31. december i alt	2.148	1.967
Heraf indregnet i investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 14	-1.403	-1.245
Investeringsejendomme indregnet under investeringsaktiver	745	722

Ved værdiansættelsen af investeringsejendomme ultimo 2018 er anvendt afkastkrav i intervallet 4,5-5,75%. Til understøttelse af den beregnede dagsværdi indhentes ekstern valuarvurdering på udvalgte ejendomme.

12 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder til moderselskabet

Bogført værdi 1. januar	5.190	4.801
Andel af årets resultat	112	389
Bogført værdi 31. december	5.302	5.190

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder består af:

Navn	Hjemsted	Ejerandel	Resultat	Egenkapital
Industriens Pensionsforsikring A/S	København	100%	111	5.293
Industriens Pension Service A/S	København	100%	1	9

13 Kapitalandele i associerede virksomheder i koncernen

Bogført værdi 1. januar	1.491	1.245
Indskud / emissioner i året	286	324
Kapitalnedskrivning / indløsning i året	-	-8
Udlodninger i året	-204	-406
Andel af årets resultat	339	336
Kapitalandele i associerede virksomheder 31. december i alt	1.911	1.491
Heraf indregnet i investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 14	-1.261	-997
Kapitalandele i associerede virksomheder indregnet under investeringsaktiver	650	494

Associerede virksomheder består af:

Navn	Hjemsted	Ejerandel	Resultat	Egenkapital
ATP-IP Komplementar ApS	København	50,0%	0	0
ATP-IP P/S	København	50,0%	53	680
Ejendomsselskabet Axeltorv 2 Komplementar ApS	København	33,3%	0	0
Ejendomsselskabet Axeltorv 2 P/S	København	33,3%	24	121
EjendomsSelskabet Norden VIII K/S	København	32,8%	2	128
EjendomsSelskabet Norden IV K/S	København	32,4%	1	3
Danske Boligejendomme P/S	København	50,0%	16	588
OPP Slagelse Sygehus Komplementar ApS	København	25,0%	0	0
OPP Slagelse Sygehus P/S	København	25,0%	15	30
OWP Butendiek GmbH & Co. KG	Bremen	22,5%	855	3.379
Gode Wind II Joint FinCo ApS	København	21,0%	2	9
Gode Wind II Joint GP ApS	København	21,0%	0	0
Gode Wind II Joint HoldCo P/S	København	21,0%	468	2.017

De to selskaber vedrørende ATP-IP, de to selskaber vedrørende Axel Torv 2 og de to Norden-selskaber samt Danske Boligejendomme P/S har aktiviteter inden for ejendomsområdet. OWP Butendiek og Gode Wind II - selskaberne er etableret i tilknytning til koncernens investering i to off-shore vindmølleparker i Nordsøen, mens de to selskaber vedrørende Slagelse Sygehus er etableret i forbindelse med deltagelsen i et OPP projekt med Region Sjælland.

Noter, fortsat

Note	Mio. kr.	2018	2017
14	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter		
	Investerings ejendomme	1.403	1.245
	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.261	997
	Lån til associerede virksomheder	749	863
	Kapitalandele	74.638	75.540
	Investeringsforeningsandele	10.967	9.562
	Obligationer	51.223	46.732
	Andre udlån	534	651
	Indlån i kreditinstitutter	2.869	2.823
	Øvrige finansielle investeringsaktiver	1.869	3.238
	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter i alt	145.511	141.650
	Skatteaktiv, individuel pensionsafkastskat	429	-
	Andre tilgodehavender	728	1.694
	Tilgodehavende præmier mv.	485	448
	Gæld til kreditinstitutter og anden gæld	-3.217	-1.601
	Andre balanceposter tilknyttet markedsrenteprodukter	-1.575	542
	Aktiver (netto) tilknyttet markedsrente, jf. note 17	143.937	142.192
15	Ansvarlig lånekapital		
	Overskudskapital		
	Særlige bonushensættelser type B 1. januar	3.758	3.691
	Ændring i særlige bonushensættelser type B	-75	67
	Særlige bonushensættelser type B 31. december	3.683	3.758
	Anden ansvarlig lånekapital		
	Særlige bonushensættelser type A 1. januar	353	367
	Ændring i særlige bonushensættelser type A	-17	-14
	Særlige bonushensættelser type A 31. december	336	353
	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL I ALT	4.019	4.111

Noter, fortsat

Note	Mio. kr.		2018	2017	
16	Livsforsikringshensættelser til gennemsnitsrente				
	Livsforsikringshensættelser til gennemsnitsrente 1. januar		7.528	7.590	
	Kollektivt bonuspotentiale 1. januar		-1.805	-1.997	
	Akkumuleret værdiregulering 1. januar		-346	-1.276	
	Retrospektive hensættelser 1. januar		5.377	4.317	
	Bruttopræmier		2	3	
	Rentetilskrivning		260	1.476	
	Forsikringsydelse		-450	-419	
	Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus		-4	-3	
	Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus		4	-25	
	Overført til/fra livsforsikringshensættelser til markedsrente		15	26	
	Udlodning fra særlig bonushensættelse		0	1	
	Retrospektive hensættelser 31. december		5.203	5.377	
	Akkumuleret værdiregulering 31. december		408	346	
	Kollektivt bonuspotentiale 31. december		1.609	1.805	
	Livsforsikringshensættelser til gennemsnitsrente 31. december		7.220	7.528	
	Alkast før skat		2,1%	5,3%	
	Bonusgrad		31%	34%	
	Forrentning af kundemidler efter omkostninger og skat		2,0%	5,2%	
	Risikomargen er indregnet i livsforsikringshensættelserne med		47	46	
	Opdeling af livsforsikringshensættelser på de oprindelige grundlagsrentesatser 31. december 2018				
		1,00%	1,50%	2,50%	I alt
	Garanterede ydelser	2.104	887	2.612	5.603
	Individuelt bonuspotentiale	5	0	3	8
	Kollektivt bonuspotentiale	605	254	750	1.609
	Livsforsikringshensættelser 31. december 2018	2.714	1.141	3.364	7.220
	Opdeling af livsforsikringshensættelser på de oprindelige grundlagsrentesatser 31. december 2017				
		1,00%	1,50%	2,50%	I alt
	Garanterede ydelser	2.122	915	2.671	5.708
	Individuelt bonuspotentiale	11	0	4	15
	Kollektivt bonuspotentiale	673	289	844	1.805
	Livsforsikringshensættelser 31. december 2017	2.806	1.204	3.519	7.528

Noter, fortsat

Note	Mio. kr.	2018	2017
17 Livsforsikringshensættelser til markedsrente			
Livsforsikringshensættelser til markedsrente 1. januar		142.192	129.001
Heraf hensættelser til gruppelev 1. januar		-665	-665
Livsforsikringshensættelser til markedsrente 1. januar (ekskl. gruppelev)		141.431	128.336
Bruttopræmier		8.422	8.038
Afkast efter pensionsafkastskat		-1.817	9.390
Forsikringsydelse		-4.328	-3.755
Omkostnings tillæg		-209	-204
Risikogevinst		0	0
Udlodning fra særlig bonus-hensættelse		211	196
Overført til/fra livsforsikringshensættelser		-15	-26
Overført til syge- og ulykkesforsikring		-129	-107
Overført til gruppeordning		-495	-437
Livsforsikringshensættelser til markedsrente ultimo (ekskl. gruppelev)		143.072	141.431
Hensættelser til gruppelev ultimo		865	761
Livsforsikringshensættelser til markedsrente 31. december		143.937	142.192
Forrentning af kundemidler efter omkostninger og før skat		-1,6%	8,2%
Risikomargen er indregnet i livsforsikringshensættelse med		1	36
Opsparing i markedsrenten er placeret i et obligatorisk livscyklusprodukt.			
Afkast og risiko i 2018:			
År til pension	Andel af hensættelser	Afkast	Risiko
30 år (alder 35 år)	1,1%	-2,8%	3,50
15 år (alder 50 år)	3,4%	-2,2%	3,50
5 år (alder 60 år)	3,0%	-1,1%	3,25
5 år efter pension (alder 70 år)	1,1%	-0,1%	3,25
Afkast og risiko i 2017:			
År til pension	Andel af hensættelser	Afkast	Risiko
30 år (alder 35 år)	1,3%	9,7%	3,75
15 år (alder 50 år)	3,7%	9,0%	3,75
5 år (alder 60 år)	2,8%	7,5%	3,50
5 år efter pension (alder 70 år)	0,8%	6,1%	3,25
18 Anden gæld			
Negativ markedsværdi på afledte finansielle instrumenter		2.988	1.987
Uafviklede handler		43	91
Anden gæld		454	433
Anden gæld i alt		3.485	2.511

Noter, fortsat

Note	Mio. kr.	2018	2017
19	Sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser		
	Til sikkerhed for de forsikringsmæssige hensættelser er der registreret aktiver med en bogført værdi på:		
	Kapitalandele	24.871	46.225
	Investeringsforeningsandele	84.931	47.695
	Obligationer	48.606	60.769
	Indlån i kreditinstitutter	2.266	3.887
	Registrerede aktiver i alt	160.674	158.575
	Obligationer stillet til sikkerhed for lån efter standard repokontrakter	927	-
	Likvider og obligationer afgivet til sikkerhed for clearing og for dagsværdien på afledte finansielle instrumenter	1.487	937
	Dagsværdi af likvider og obligationer modtaget til sikkerhed for dagsværdien på afledte finansielle instrumenter	1.181	3.503
	Indgåede leasingforpligtelser	1	1
	Tilsagn om investering i ejendomme, infrastruktur og unoterede kapitalandele inkl. kaution for tilsagn i tilknyttede virksomheder	21.404	18.200

Møderselskabet er sambeskattet for danske selskabsskatter og fællesregistreret for moms med en række tilknyttede virksomheder. Der er solidarisk hæftelse selskabsskatter og moms omfattet af fællesregistreringen.

20 Nærtstående parter

Nærtstående parter i koncernen består af IndustriPension Holding A/S og de to hejejede dattervirksomheder, Industriens Pension Service A/S og Industriens Pensionsforsikring A/S, sidstnævnte selskabs dattervirksomheder (se koncerndiagram side 7), virksomheder der er associerede til koncernvirksomheder samt bestyrelsesmedlemmer og direktører i koncernen.

Transaktioner med nærtstående parter indgås og afregnes på omkostningsdækkende basis eller markedsbaserede vilkår. Der har i 2018 været følgende koncerninterne transaktioner og mellemværender - som alle er elimineret i koncernregnskabet:

Levering af administrationsydelser fra Industriens Pensionsforsikring A/S til IndustriPension Holding A/S, til søsterselskabet Industriens Pension Service A/S og til 100% ejede dattervirksomheder. Til sidstnævnte leveres desuden ydelser vedrørende investeringsforvaltning (asset management). Honorarerne for disse ydelser fastsættes på omkostningsdækkende basis.

Levering af it-drift og udviklingsydelser fra Industriens Pensionsforsikring A/S til søsterselskabet Industriens Pension Service A/S. Honoraret for disse ydelser fastsættes på markedsbaserede vilkår.

Ydelse af lån og garantistillelse for lån (ca. 73 mio. EUR) til dattervirksomheden IP Finans 1 ApS. Betalingen herfor i form af renter og garantiprovision er fastsat på markedsbaserede vilkår.

Overdragelse af ejerandele i og lån til Ejendomsselskabet Axeltorv 2 P/S og Ejendomsselskabet Axeltorv 2 ApS til dattervirksomheden IP Ejendomme 2013 P/S den 1. april 2018 til en markedsværdi på henholdsvis 32,7 mio.kr. og 446,4 mio. kr.

Der har ikke været transaktioner med koncernens bestyrelsesmedlemmer og direktører udover til lønninger og vederlag.

Noter, fortsat

Note Mio. kr.

21 Afledte finansielle instrumenter

	Hovedstol	Positiv værdi	Negativ værdi
Rentekontrakter, swaps			
Løbetid 0-10 år	59.520	886	-2.251
Løbetid 10-20 år	1.758	1.525	-158
Løbetid >20 år	2.536	104	-7
I alt	63.814	2.514	-2.415
Repo / reverse forretning			
Løbetid 0-10 år	672	-	-927
CDS-kontrakter			
Løbetid 0-10 år	273	16	-1
Warrents og tegningsretter			
Løbetid 0-10 år	0	0	-
Futures (aktier og obligationer/renter)			
Løbetid 0-10 år	1.160	32	-13
Valutaterminskontrakter			
Løbetid 0-1 år	123.815	275	-558
Saldo 31. december 2018	189.735	2.836	-3.914

Alle rentekontrakter er indgået i danske kroner og euro. Positive dagsværdier indgår i andre finansielle investeringsaktiver og negative dagsværdier indgår i passiverne under gæld til kreditinstitutter (repokontrakter) og anden gæld.

22 Opdeling efter værdiansættelse af investeringsaktiver og finansielle forpligtelser

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser er indregnet til dagsværdi eller amortiseret kostpris, jf. nærmere herom i note 1. Dagsværdien er den pris, der kan opnås ved salg af et aktiv eller skal betales for overdragelse af en forpligtelse i en normal transaktion mellem uafhængige parter på målingstidspunktet. Dagsværdien bestemmes ud fra følgende hierarki:

Niveau 1 - noterede priser:

Noterede priser anvendes, hvor der eksisterer et aktivt marked for de enkelte aktiver. Som udgangspunkt anvendes lukkekursen på balancedagen.

Niveau 2 - observerbare input:

For noterede papirer, hvor lukkekursen ikke afspejler dagsværdien, fastsættes dagsværdien ud fra noterede kurser på lignende aktiver eller forpligtelser eller ud fra andre værdiansættelsesmetoder, som er baseret på observerbare markedsinput, fx input fra banker eller brokere. For afledte finansielle instrumenter anvendes vurderingsteknikker, som er baseret på observerbare markedsbetingelser som rentekurver og valutakurser mv. I denne kategori hører bl.a. unoterede obligationer og afledte finansielle instrumenter mv.

Niveau 3 - ikke observerbare input:

For en væsentlig del af investeringerne kan værdiansættelsen ikke alene baseres på observerbare markedsdata. Det drejer sig om unoterede kapitalandele, herunder kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder, samt om investerings- og domicilejendomme. For disse aktiver anvendes værdiansættelsesmodeller, der kan indebære skøn over aktuelle markedsforhold og den fremtidige udvikling heri. I note 1 om anvendt regnskabspraksis er de anvendte værdiansættelsesmetoder nærmere beskrevet.

Noter, fortsat

Note Mio. kr.

22 Opdeling efter værdiansættelse af investeringsaktiver og finansielle forpligtelser, fortsat

Mio. kr.	Noterede priser	Observerbare input	Ikke observerbare input	I alt
Investeringsejendomme	-	-	745	745
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	-	-
Kapitalandele i associerede virksomheder	-	-	650	650
Kapitalandele	2.293	2	3.583	5.878
Investeringsforeningsandele	826	-	153	979
Obligationer	12.088	1.639	-	13.727
Andre udlån	-	94	-	94
Indlån i kreditinstitutter	-	376	-	376
Øvrige finansielle investeringsaktiver	0	970	-	970
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	88.171	15.383	41.209	144.763
Investeringsaktiver indregnet til dagsværdi	103.378	18.464	46.340	168.182
Indregnet til amortiseret kostpris (udlån mv.)				1.146
Investeringsaktiver i alt				169.328
Gæld til kreditinstitutter	-	927	-	927
Afledte finansielle instrumenter med negativ dagsværdi	2	2.986	-	2.988
Finansielle forpligtelser til dagsværdi	2	3.913	-	3.915

Tab og gevinster vedrørende investeringsaktiver og finansielle forpligtelser målt til dagsværdi efter niveau 3 indregnes i resultatopgørelsen i regnskabsposterne "indtægter fra associerede virksomheder", "indtægter af investeringsejendomme" og "kursreguleringer".

Værdiansættelse baseret på ikke observerbare input (mio. kr.)	2018
Dagsværdi primo	40.509
Køb og salg, netto	3.567
Værdireguleringer over resultatopgørelsen	2.264
Dagsværdi ultimo	46.340

23 Vederlag til bestyrelsen

Udover honoraret i moderselskabet modtog formand og næstformand et honorar på 237.329 kr. fra Industriens Pensionsforsikring i 2018. Dette honorar dækker også deltagelse i udvalg. Øvrige medlemmer af bestyrelsen modtog ved siden af honoraret fra moderselskabet et honorar på 118.665 kr. for bestyrelseshvervet i Industriens Pensionsforsikring A/S med tillæg af 64.727 kr. ved deltagelse i investerings- eller revisionsudvalget. Formandsposten i revisionsudvalget blev honoreret med 86.303 kr

Moderselskab		Koncern	
Mads Andersen, formand	40.000 kr.	Mads Andersen, formand	277.329 kr.
Kim Graugaard, næstformand	40.000 kr.	Kim Graugaard, næstformand	277.329 kr.
Lars Andersen	20.000 kr.	Lars Andersen	289.695 kr.
Lars Mikkilgaard-Jensen	20.000 kr.	Lars Mikkilgaard-Jensen	138.665 kr.
Claus Jensen	20.000 kr.	Claus Jensen	138.665 kr.
Steen Nielsen (fra 1/5-18)	13.333 kr.	Steen Nielsen (fra 1/5-18)	135.594 kr.
Berit Vinther (til 30/4-18)	6.667 kr.	Berit Vinther (til 30/4-18)	67.798 kr.

Noter, fortsat

Note Mio. kr.

24 Specifikation af aktiver og disses afkast

Aktiver tilknyttet gennemsnitsrente

Mio. kr.	Markedsværdi		Afkast før skat
	Primo	Ultimo	
1. Grunde og bygninger, der er direkte ejet	394	444	8,1%
2.1 Noterede kapitalandele	1.080	927	-6,1%
2.2 Unoterede kapitalandele	1.227	1.269	16,2%
2. Kapitalandele i alt	2.307	2.196	5,8%
3.1 Stats- og realkreditobligationer	3.236	3.275	1,7%
3.2 Indeksobligationer	-	-	-
3.3 Kreditobligationer og emerging markets obl.	1.179	1.131	-0,6%
3.4 Udlån m.v.	106	54	6,2%
3. Obligationer og udlån i alt	4.522	4.460	1,2%
5. Øvrige investeringsaktiver	131	49	-11,9%
6. Afledte finansielle instrumenter	175	72	-

Aktiver tilknyttet markedsrente

Mio. kr.	Markedsværdi		Afkast før skat
	Primo	Ultimo	
1. Grunde og bygninger, der er direkte ejet	6.723	7.218	10,1%
2.1 Noterede kapitalandele	42.950	38.337	-6,1%
2.2 Unoterede kapitalandele	29.286	33.351	16,7%
2. Kapitalandele i alt	72.236	71.688	3,3%
3.1 Stats- og realkreditobligationer	22.593	29.781	1,6%
3.2 Indeksobligationer	-	-	-
3.3 Kreditobligationer og emerging markets obl	34.382	33.870	-0,1%
3.4 Udlån m.v.	632	408	5,7%
3. Obligationer og udlån i alt	57.607	64.060	0,7%
5. Øvrige investeringsaktiver	3.855	1.147	-16,0%
6. Afledte finansielle instrumenter	1.771	-1.159	-

Det opgjorte afkast af de enkelte investeringsaktiver samt investeringsaktiver i alt er beregnet efter den tidsvægtede metode, dvs. at der foretages daglige afkastberegninger gennem året. Valutaafdækning er medregnet under afledte finansielle instrumenter

25 Femårsoversigt over hoved- og nøgletal

Femårsoversigt over hoved- og nøgletal fremgår af side 1.

Noter, fortsat

Note

26 Risikostyring

Industriens Pensions bestyrelse fastlægger gennem udarbejdelse af politikker og retningslinjer det overordnede niveau for selskabets risikotagning og rammerne for den løbende risikostyring.

Den daglige ledelse overvåger løbende risici og sikrer, at de udstukne rammer overholdes. Bestyrelsen modtager løbende rapportering på overholdelsen af de enkelte rammer.

Industriens Pensions holdning til risici

Industriens Pensions holdning til risici er at anerkende, at de resultater, der ønskes, genereres ved en kontrolleret risikovillighed, og at risici derfor bør styres og kontrolleres og ikke nødvendigvis elimineres.

Alle potentielle risici vurderes løbende, og i de tilfælde hvor risikoen overstiger det acceptable, gennemføres der tiltag for at nedbringe risikoen til et lavere og dermed acceptabelt niveau. Disse tiltag implementeres i politikker, retningslinjer og interne forretningsgange samt ved etablering eller tilpasning af interne kontroller.

Industriens Pension ønsker at fremme en risikobevisthed hos medarbejderne, og den overordnede holdning til risici er derfor indarbejdet i den daglige ledelse af selskabets risikoaktiviteter.

Risikoidentifikation og vurdering

Det centrale i Industriens Pensions risikostyring er at sikre, at alle betydelige risici, der følger af den aktuelle forretningsmodel og aktiviteter i øvrigt, identificeres, kvantificeres, vurderes, styres og rapporteres.

Ved vurderingen af de enkelte risici tages der hensyn til både medlemmernes forhold og til størrelsen af det kapitalgrundlag, der skal dække det aktuelle solvenskapitalkrav.

Hovedparten af medlemmerne i Industriens Pension har et markedsrenteprodukt, hvor den enkelte selv bærer hovedparten af de risici, som eksisterer. For disse medlemmer er

det en central opgave i risikovurderingen at sikre, at det enkelte medlem ikke pålægges en u hensigtsmæssig risiko.

Bestyrelsen godkender årligt en samlet udarbejdet risikovurdering, som efterfølgende indsendes til Finanstilsynet og kommunikerer til alle relevante medarbejdere i Industriens Pension.

Den praktiske risikostyring

I overensstemmelse med ledelsesbekendtgørelsen er der etableret særskilte aktuar-, compliance- og risikostyringsfunktioner samt en intern auditfunktion, og der er udpeget ansvarlige for de enkelte funktioner. Udover disse funktioner har Industriens Pension endvidere en databeskyttelsesrådgiver og to hvidvaskansvarlige i henholdsvis pensionsforretningen og på investeringsområdet.

Risikostyringsfunktionen planlægger risikoarbejdet og udarbejder løbende rapportering på risikoområdet. Det er essentielt for Industriens Pension, at det praktiske arbejde med at gennemføre styringen af de enkelte risici er forankret hos de ansvarlige i de enkelte afdelinger. De enkelte afdelingschefer har således et ansvar for løbende at identificere nye risici samt sikre, at disse også afdækkes med passende kontroller. Fejl og andre u hensigtsmæssige hændelser opsamles og vurderes. Disse vurderinger indgår i arbejdet med risici og tilrettelæggelsen af kontroller. Risikostyringsfunktionen følger løbende op på identificerede risici, implementerede kontroller og de observerede fejlhændelser.

Industriens Pensions væsentligste risici

De aktuelle risici kan opdeles i markedsrisici, forsikringsmæssige risici samt operationelle og strategiske risici.

Markedsrisici

Markedsrisici omfatter de risici, der er for tab på investeringsaktiverne, bl.a. som følge af renteændringer eller fald i markedsværdien på aktier, valuta og ejendomme. Herudover indgår også risikoen for tab som følge af kredit- og modpartsrisici samt likviditetsrisiko.

Noter, fortsat

Note

26 Risikostyring

Industriens Pension er eksponeret over for markedsrisikoen på kapitalgrundlaget samt hensættelserne i gennemsnitsrente samt syge- og ulykkesforsikring. For medlemmer, der stadig har en pensionsordning med gennemsnitsrente, er de væsentligste finansielle risici knyttet til samspillet mellem investeringsaktiverne og de aktuelle forsikringsforpligtelser.

Risikoen består i, hvorvidt afkastet af investeringsaktiverne er tilstrækkeligt til at dække de forpligtelser, der eksisterer på forsikringskontrakterne. Den væsentligste risiko er her ændringer i renten. Renterisikoen på forpligtelserne elimineres ved afdækning med rentederivater.

For medlemmerne i markedsrente, som selv bærer markedsrisikoen, er denne styret gennem et livscyklusprodukt, hvor risikoen afhænger af det enkelte medlems investeringshorisont bestemt ud fra medlemmets alder.

Risikoen for tab ved ændringer i valutakurser begrænses ved anvendelse af derivater.

Modpartsrisikoen begrænses generelt ved at anvende princippet om "delivery versus payment" i forbindelse med handel med værdipapirer og ved at kræve sikkerhedsstillelse for positive dagsværdier over et vist niveau på de forskellige derivater, der anvendes.

Forsikringsmæssige risici

De forsikringsmæssige risici omfatter bl.a. risikoen for tab som følge af en negativ udvikling i dødelighed, levetid, tab af erhvervsevne samt kritisk sygdom.

Operationelle og strategiske risici

De operationelle risici omfatter risikoen for tab, der kan henføres til interne fejl i it-systemer, fejlagtige procedurer, ufuldstændige interne kontroller, bedrageri mv.

Disse risici reduceres ved løbende overvågning af fejl samt etablering af passende kontroller.

De strategiske risici omfatter blandt andet omdømmerisici og andre risici, der er relateret til eksterne begivenheder og faktorer.

De væsentligste operationelle risici er knyttet til it-anvendelsen.

Solvenskapitalkrav

IndustriPension Holding A/S og Industriens Pensionsforsikring A/S skal som henholdsvis forsikringsholdingselskab og forsikringsselskab løbende opgøre et solvenskapitalkrav og et aktuelt kapitalgrundlag. Størrelsen af kapitalkravet afhænger af den aktuelle risikoprofil.

Bestyrelsen godkender på overordnet niveau de metoder, der anvendes ved opgørelsen af solvenskapitalkravet. Kravet opgøres i overensstemmelse med den standardmodel, de parametre og de stød, der er fastlagt i Finanstilsynets bekendtgørelse om opgørelse af solvenskapitalkravet.

Det aktuelle kapitalgrundlag i koncernen, der er anerkendt til dækning af solvenskapitalkravet, udgør 7.782 mio. kr. ultimo 2018. Solvenskapitalkravet fremgår af tabellen på side 3, hvoraf også fremgår effekten på koncernens kapitalgrundlag og solvens af ændringer i væsentlige risikofaktorer.

For yderligere beskrivelse af koncernens risiko- og solvensforhold henvises til den udarbejdede rapport om solvens og finansiel situation for 2018, som kan rekvireres hos Industriens Pensionsforsikring A/S.

Direktionens og bestyrelsens ledelseshverv

DIREKTION

Laila Mortensen (f. 1965)

Administrerende direktør for IndustriPension Holding A/S og det 100 % ejede datterselskab Industriens Pensionsforsikring A/S

Koncerninterne hverv:

Industriens Pension Service A/S

Ordførende direktør

Herudover sidder Laila Mortensen i bestyrelsen for 12 100 % ejede datterselskaber.

Andre hverv:

Forsikring & Pension

Bestyrelsesmedlem

Forsikringsorganisationens Fællessekretariat F.M.B.A

Bestyrelsesmedlem

Spar Nord Bank A/S

Bestyrelsesmedlem og

medlem af risikoudvalget

Danmarks Statistik

Bestyrelsesnæstformand

Ovenstående hverv er godkendt af bestyrelsen, jf. lov om finansiel virksomhed § 80, stk. 1.

BESTYRELSE

Mads Andersen, formand (f. 1969)

Grufformand for Industrigruppen 3F og næstformand for CO-industri
Tiltrådt 21. april 2010. Udpeget af forbundene i CO-Industri.

Koncerninterne hverv:

IndustriPension Holding A/S

Bestyrelsesformand

Industriens Pension Service A/S

Bestyrelsesformand

Investeringsudvalget i Industriens Pensionsforsikring A/S

Formand

Udvalget for ansvarlige investeringer i Industriens Pensionsforsikring A/S

Formand

Andre hverv:

Industriens Kompetenceudviklingsfond

Bestyrelsesmedlem

Industriens Uddannelses- og Samarbejdsfond

Bestyrelsesmedlem

Laugesens Have, kursuscenter A/S

Bestyrelsesformand

Fagbevægelsens Hovedorganisation FH

Medlem af hovedbestyrelsen

Nordsøenheden S.O.V.

Bestyrelsesmedlem

3F's hovedbestyrelse

Medlem

Kim Graugaard, næstformand (f. 1961)

Viceadministrerende direktør i Dansk Industri (DI)
Tiltrådt 28. april 2005. Udpeget af DI.

Koncerninterne hverv:

IndustriPension Holding A/S

Bestyrelsesnæstformand

Industriens Pension Service A/S

Bestyrelsesnæstformand

Investeringsudvalget i Industriens Pensionsforsikring A/S

Medlem

Udvalget for ansvarlige investeringer i Industriens Pensionsforsikring A/S

Medlem

Andre hverv:

ATP

Bestyrelsesmedlem og
repræsentantskabsmedlem

Dansk Arbejdsgiverforening

Bestyrelsesmedlem

TekSam

Bestyrelsesformand

Direktionens og bestyrelsens ledelseshverv, *fortsat*

BESTYRELSE

Lars Andersen (f. 1958)

Direktør i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Tiltrådt 28. april 2005. Udpeget af forbundene i CO-industri

Koncerninterne hverv:

IndustriPension Holding A/S	Bestyrelsesmedlem
Investeringsudvalget i Industriens Pensionsforsikring A/S	Medlem
Revisionsudvalget i Industriens Pensionsforsikring A/S	Formand

Andre hverv:

Arbejdernes Landsbank A/S	Bestyrelsesmedlem og formand for revisions- og risikoudvalg
IFU/IØ-fondene	Bestyrelsesnæstformand
Polit.-studiet	Censor
Polit.-studiet	Formand for aftagerpanel
Advisory Board på Det samfundsvidenskabelige Fakultet	Medlem

Claus Jensen (f. 1964)

Forbundsformand i Dansk Metal og formand i CO-industri
Tiltrådt 25. april 2013. Udpeget af forbundene i CO-industri.

Koncerninterne hverv:

IndustriPension Holding A/S	Bestyrelsesmedlem
Industriens Pension Service A/S	Bestyrelsesmedlem

Andre hverv:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Bestyrelses- og rådsmedlem
Arbejderbevægelsens Kooperative Finansieringsfond	Bestyrelsesmedlem
Arbejdernes Landsbank A/S	Bestyrelsesnæstformand
A/S A-Pressen	Bestyrelsesmedlem
A/S Femern Landanlæg	Bestyrelsesmedlem
A/S Storebælt	Bestyrelsesmedlem
A/S Øresund	Bestyrelsesmedlem
ATP	Repræsentantskabsmedlem
CPH Vækstkomité	Medlem
Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse	Medlem
Danmarks Nationalbank	Repræsentantskabsmedlem
Det økonomiske Råd	Medlem
Disruptionrådet	Medlem
Fagbevægelsens Hovedorganisation FH	Medlem af hovedbestyrelsen og forretningsudvalget
Femern A/S	Bestyrelsesmedlem
IndustriALL, European Trade Union	Bestyrelsesnæstformand
Industriansatte i Norden, IN	Bestyrelsesformand
Industriens Uddannelses- og Samarbejdsfond	Bestyrelsesnæstformand
Industriens Kompetenceudviklingsfond	Bestyrelsesformand
InnovationsFonden	Bestyrelsesmedlem
Interforcekomiteen	Bestyrelsesmedlem
LINDØ port of ODENSE A/S	Bestyrelsesmedlem
Sund & Bælt Holding A/S	Bestyrelsesmedlem
Tænketanken EUROPA	Medlem af Advisory Board og strategikomitéen
Teknologipagtrådet	Medlem

Direktionens og bestyrelsens ledelseshverv, fortsat

BESTYRELSE

Lars Mikkjelgaard-Jensen (f. 1954)

IBM Managing Director og bestyrelsesformand, IBM Danmark
Tiltrådt 7. juli 2017. Udpeget af DI.

Koncerninterne hverv:

IndustriPension Holding A/S

Bestyrelsesmedlem

Andre hverv:

Sydbank A/S

Bestyrelsesmedlem

Grønbech Holding

Bestyrelsesmedlem

Steen Nielsen (f. 1967)

Underdirektør i DI – ansvar for Løn og Arbejdsmarkedspolitik
Tiltrådt 17. april 2018. Udpeget af DI.

Koncerninterne hverv:

IndustriPension Holding A/S

Bestyrelsesmedlem

Industriens Pension Service A/S

Bestyrelsesmedlem

Revisionsudvalget i Industriens Pensionsforsikring A/S

Medlem

Andre hverv:

ATP

Repræsentantskabsmedlem

Beskæftigelsesrådet

Medlem

Danmarks Statistik

Bestyrelsesmedlem
